

A Baczkamadarasi Kis Gergely
Református Kollégium
Évkönyve
2008–2009

A Baczkamadarasi Kis Gergely
Református Kollégium
Évkönyve

2008–2009

Református Kollégium,
Székelyudvarhely, 2010

Szerkesztette
Bekő István Márton
Tamás Zsuzsánna Orsolya

A kéziratokat elolvasta
Bereczki-Orbán Zselyke
Sándor Judit

Műszaki szerkesztő
Lőrincz Elek Előd

Köszönet László János vállalkozónak és az INFOPRINT-nek az Évkönyv kiadásában nyújtott támogatásért.

Kiadja
A Székelyudvarhelyi Református Kollégium

© Székelyudvarhelyi Református Kollégium, 2010

Óda az iskolához

Korán kel föl a Nap
A magas hegyek közül,
Büszke tekintettel
Néz körös-körül.

Rászegzi sugarát
A hegyes-völgyes tájra,
A hegy-völgy között
A mi iskolánkra.

A bejárat mellett egy professzor szobra áll,
Akinek a nevét örökölte a mi iskolánk.
Baczkamadarasi Kis Gergely a neve,
De mindenhol csak Refiként van emlegetve.

Számtalan nemzedék járt tanulni ide,
Kik elvivék iskolánk hírét messzire.
Sok gazdát cserélt, sok háborút megért,
De még mindig áll a tanulni vágyókért!

Vitályos-Bartalis Réka IX. B osztály

„Négy Év Udvarhelyen”

2005 júniusában tapasztalatlan gyermekként érkeztem meg Udvarhelyre, egy olyan városba, ahol addig még soha sem jártam. Sikeresen felvételiztem a Baczkamadarasi Kis Gergely Református Gimnázium teológia-filológia osztályába. Hogy miért is hagytam el otthonomat? Hogy miért jöttem el egy számomra idegen városba, hátrahagyva gyermekkorom városát; nehezen tudnám leírni és úgy gondolom, hogy a beszámolóim olvasói, esetleg éppen az udvarhelyi diáktársaim, ezekre a kérdésekre tudják már a választ. Ennek ellenére, mindig úgy éreztem, hogy ők mindig a kérdés előtt voltak, és én már a válaszon túl. S ezt nem a legszebb diákkor képzeteként éltem meg – mert diákkorát mindenki szépnek látja, így emlékszik rá – hanem épp azért, mert nekem egy fontos helyet, egy fontos iskolát jelentett. Annak tudatában jöttem a kollégiumba, hogy itt van mód rá igazán folytatni azt, amit gyermekkorom városában, a négyfalusi 1-es Számú Iskolában elkezdtem: megtanultam jól tanulni, és tartalmasan élni.

A négy év, amit itt töltöttem, viszonylag hamar eltelt. Az eleje volt a legnehezebb, míg megszoktam, hogy távol legyek a családomtól, régi barátaimtól. Nem tudtam sehogy sem megszokni és megszeretni a bentlakást, ahova beköltöztem. Éppen ezért csak kevés időt laktam ott (kb. 10 hónapot), azután pedig Fazakas Lászlónál, volt osztálytársamnál laktam, aki öccsével testvéreként fogadott be családjába, szülei úgy viseltek rám gondot, mintha gyermekük lettem volna. Mindeddig nagyobb keresztyéni szeretetet nem tapasztalhattam egy felebarátomtól sem.

Úgy érzem, sok mindenre megtanított engem az iskolám, de ugyanakkor a város is. Négy év alatt betekintést nyertem a székely ember mentalitásába, sok barátot szereztem és még több élettapasztalatot. Megízlelhettem azt, hogy milyen egy magyar többségű városban élni, ami addig számomra idegen fogalom volt.

Iskolám sok szép emléket épített be lelkembe: érdekes órákat, filmklubokat, karácsonyi vásárokat, versenyeket, felejthetetlen kirándulásokat és még annyi sok szép leírhatatlan emléket. Tanáraimra mindig úgy emlékszem, mint életem szellemi építőire, s úgy érzem mindegyikük tanítását fel fogom használni az életben. Sokat segített nekem ez a négy kollégiumi

év az egyéniségem fejlődésében. Közvetlen és közvetett módon járult hozzá fizikai és szellemi fejlődésemhez. Fel tudtam építeni magamnak egy pozitív értékrendet, amely egész életemre meghatározó lesz. A jó irányban történő fejlődésemet mind az engem körülvevő emberek szeretetének köszönhetem. Annak a szeretetnek, amivel hozzám viszonyultak és amivel engem segítettek. Ha magamra hagytak volna ezek az emberek, nem sugározták volna rám szeretetüket, lehet teljesen más emberre váltam volna. Sőt még az is lehet, hogy nem Udvarhelyen fejeztem volna be az iskolát. Egy ember élete és annak fejlődése sokszor függ az őt körülvevőktől, azoknak tanításától, példájától.

Amint említettem, mikor Udvarhelyre érkeztem még gyermek voltam, viszont amikor az érettségi vizsga után hazatértem felnőttnek éreztem magam. És ezt nem egyszerű közhelyként jegyzem meg. Az úton hazafelé lepörgött előttem a négy év. Édesapám idézte valamikor nekem egy angol írónő, Edith Wharton szavait: „Két módja van a fény terjesztésének, legyeél maga a gyertyaláng, vagy a tükör amelyik visszasugározza annak fényét.” Most ebből a sok ismeretből és szeretetből álló fényt szeretném visszasugározni tanáraimra és társaimra, a nekem otthont adó városra és családra. Nem sziporkázó fényt és nem erőset. Mert a jó fény nem sért és nem sziporkázik, hanem betölt. Betölti az életet és utat mutat. Úgy, ahogy nem csillogni kell tudásunkkal, hanem tenni, ezt sajátítottam el köztük, általuk.

Azt hiszem nincsen olyan nap, hogy ne gondoljak Székelyudvarhelyre, volt tanáraimra, osztály- és iskolatársaimra. Nagyon hiányzik nekem az a környezet, ahonnan alig öt hónapja, hogy kiszakadtam. Ahogy telnek a napok, hetek, hónapok egyre jobban kezd emlékké válni minden, ami ott történt. Sőt, amint barátaim szavaiból hallhattam, már az osztálytermünk sem a régi. De nem lehet a változásokat megállítani, viszont az emlékeinkben örökre lehet rögzíteni pillanatokat, amelyek soha nem fognak megváltozni és mindig élni fognak. Ugyanakkor az emberek a régiek maradnak, belátásom szerint, és még megvan a biztos lehetősége annak, hogy találkozhatunk velük, megoszthatunk velük újabb élményeimet, meglesz a helye az együttemlékezésnek is.

Felvettek az egyetemre, ahova készültem és nagyon remélem, hogy további épülesemre fog szolgálni az új környezet. Tiszta szívemből örvendek, hogy Udvarhelyen tanulhattam és az iskolám hírnevét tőlem telhető-

leg előremozdíthattam. Kívánok minden távolról érkezett, tanulni akaró diáknak és az őket befogadóknak sok sikert és kitartást.

*Kristály László
teológiai hallgató*

Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium, Székelyudvarhely

A kollégium története 1948-ig

A kollégium alapítási éve: 1670

Alapító: Gróf Bethlen János, Erdély kancellárja

„Én Bethlen János szemem előtt viselvén, hogy az Isten a világi mulandó jókban csak sáfárrá tett, keresztyén kötelességünk akarván vékony tehetségem szerént felelni, testamentumomban hattam volt az udvarhelyi orthodoxa scolának 1000 aranyat...”

1716 – Gróf Bethlen Dávid címerrel ellátott pecsétnyomót adományoz az iskolának. A címer latin felirata az iskola jelmondatává vált: *Per spinas ad rosas.*

1771–1781 között Baczkamadarasi Kis Gergely átépíti az iskolát, és a központi református templomot.

1886 – A második emelet építésével kialakul az ókollégium mai homlokzata, formája.

1911–1912 A magyar állam segítségével felépül az újkollégium.

1927 – Az erdélyi református egyház a nagyenyedi református tanítóképzőt átköltözteti a székelyudvarhelyi kollégiumba.

1948 – A református kollégiumot államilag megszüntetik, az épületet az egyháztól eltulajdonítják, a református tanítóképzőt állami tanítóképzővé változtatják.

Újkori történet

1994 – az újraindulás éve. A református oktatás 1 osztállyal újraindul az állami tanítóképző keretében.

A 2002–2003-as tanévet az iskola az ókollégiumban kezdi.

2002. október 27-én a kollégium felveszi Baczkamadarasi Kis Gergely nevét.

Az Apáczai Közalapítványnál elnyert pályázatból 2003 tavaszán új bútorzat kerül az iskolába.

2003 nyarán itt kerül sor a Kárpát-medencei Református Középiskolák Találkozójára.

2004 szeptemberében az iskola felavatja névadónk, Baczkamadarasi Kis Gergelynek a szobrát.

2004 – Megszületik a kollégium visszaszolgáltatásáról szóló döntés: dr. Pap Géza püspök és Szász Jenő polgármester aláírják a restitúcióról szóló megegyezést.

2005 őszén az iskola V. osztályt indít.

2006 szeptemberében kezd az első I. osztály.

A kollégium étkezdéje 2006 nyarán újított fel.

A tornaterem külső-belső renoválása a 2007–2008-as tanévben történt. A munkálatok költségének oroszlánrészét Szigethy Béla, egyesült államokbeli református lelkipásztor családja állta.

Neves tanítványok:

Feleki Miklós

Orbán Balázs

Benedek Elek

Palló Imre

Csanádi György

Ravasz László

Kányádi Sándor

Toró Tibor

Tanévnyitó és Szigethy Béla tornaterem átadása

Az esemény rövid krónikája

A 2008–2009-es tanév rendhagyó módon vette kezdetét.

Szeptember 15-én került sor az iskolai év ünnepi megnyitójára és a Szigethy Béla tornaterem avatására.

A hivatalos évnyitót hagyományos módon, a belvárosi református templomban tartottuk. Meghívott igehirdetőnk az egyházkerület főjegyzője, Nt. Kató Béla volt.

A tanulók reggel nyolc órától gyülekeztek az osztálytermekben, majd kilenc órától rövid eligazító osztályfőnöki órára került sor. A csengő megszólalása jelezte, hogy át lehet vonulni a templomba. A templomi tanévnyitó tíz órakor kezdődött.

Az iskola vendégei, tanárai és diákjai fegyelmezett oszlopban vonultak át az Úr házába.

Nt. Kató Béla főjegyző a Zsolt 119,9 és Jer 49,1 versei alapján hirdette Isten Igéjét.

Az igehirdetés után került sor az I–IV. osztályosok zászlós bevonulására.

Tőkés Zsolt igazgató és Bokor Tünde tanítónő tanévnyitó beszéde után a kórus énekelt, és elhangzott a IX-es diákok fogadalomtétele.

Áldás és Himnusz után a tanévnyitó a felújított tornateremnél folytatódott. Itt Tőkés Zsolt igazgató beszélt a felújítás és a névadás eseményéről és Bekő István lelkipásztor ismertette Szigethy Béla életét.

Nagy Attila és Kakassy Árpád ünnepi beszéde után a „kicsi kórus” énekelt és Szűcs-Olcsvári Gellért előadóművész szavalt.

A névtábla leleplezése és a szalag átvágása után a jelenlévők megtekintették a tornatermet.

A névadó életének ismertetése

Szigethy Béla

1910. december 23-án született, egy csizmadia negyedik gyermekeként Székelyudvarhelyen. Az itteni református kollégiumban végezte tanulmányait, mindvégig jeles eredményt érve el.

1928-ban iratkozott be a kolozsvári teológiára.

1932–1933 között Bukarestben volt segédlelkész, majd Svájcban a bázei és zürichi egyetemek hallgatója volt, egy-egy fél évig.

1934-ben kinevezték külmisziós utazó titkárnak, így segíthette az egyházi missziót a Kínához tartozó Mandzsúriában.

1935-ben tért vissza Bukarestbe, ahol megszervezte és talpra állította a második magyar református gyülekezetet, amelyben 6 évig szolgált.

Bukaresti évei alatt vette feleségül Juhász Máriát, és ez idő alatt született első fiuk.

A második világháború kis családjával együtt Besztercére kényszerítette, ahol magyar állami alkalmazottként vezette a magyarság társadalmi ügyeit fél évig, mint udvarhelyi szociális előadóhelyettes, majd pedig mint Beszterce-Naszód vármegye szociális előadója tevékenykedett.

1944 októberében családjával együtt Németországba kényszerült, ahonnan 1949-ben Amerikába emigrált.

1950-ben lett a New York állambeli Buffalo Magyar Református Egyházközség lelkésze. Itt 6 évig szolgált.

1955-ben született második fiuk.

1956-ban a New Jersey állambeli Whartonba költöztek, ahol a helyi kétnyelvű magyar református gyülekezet lelkészévé választotta.

1961 és 1977 között a United Presbyterian Church lelkészeként szolgált a New Jersey-beli Flandersben. Nyugdíjas éveit a Washington állambeli Bainbridge Island-en töltötte.

Elhunyt 2008. augusztus 26-án.

Nagy Attila beszéde

Kedves Diákok! Kedves Igazgató Úr! Kedves Tanárok! Kedves Szülők!

Megható látni és csodálni azt, ha a KÖZÖSSÉG érdekében valósul meg valami – a közösség akaratából és őáltala, a Fennvaló mindenkori segédelmével!

Köszönöm Önöknek, hogy meghívtak ide bennünket, hogy Ft. D. Dr. Csiha Kálmán püspök úr is itt lehet általunk, mindannyiunk által ebben a közösségben, örvendezve nekünk az eltávozottak örök birodalmából.

Erdély nagy építő püspökeinek egyike Ő, aki ennek a – testi, és ezáltal lelki egészséget is szolgáló – tornateremnek megvalósításában is szerepet vállalt, mert tudta, hogy az *együtt gyakorlás* a közösség megmaradásának biztosítéka, a János-i kérelem szellemében: „Fiacskáim, egymást szeresétek!”

És most, hogy a szalagot elvágják, és szabad lesz a bejárás a nemes Kollégium eme létesítményébe is, hogy nem „tüske”, de „rózsa” itt minden zug és szegelet, a 90. zsoltár 12. versével induljunk mindannyian újra és újra: „Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jusunk.”

Köszönet az Építőknak!

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Ravasz László emléktábla avatása a székelyudvarhelyi református kollégiumban

„Amely nemzet nem gondoskodik ifjairól, az nem méltó a jövődre.”

Ravasz László

A XX. század egyik legnagyobb hatású magyar református teológusa és püspöke, Ravasz László (1882–1975) a székelyudvarhelyi református kollégiumban végzett. Hogy mekkora jelentősége volt fejlődésében és emberré válásában az udvarhelyi ősi scholanak, kitűnik abból, hogy Ravasz László külön fejezetet szentel a visszaemlékezéseiben a székelyudvarhelyi időszaknak.

Az emlékezés lehet kölcsönös is. Az iskola és város is visszatekinthet tisztelettel és csodálattal arra, aki ideig-óráig falai között nevelkedett, vagy utcáit-tereit járta. A keresztyén példaképeink és személyiségeink megbecsülése különösen fontos kötelességünk. A hamis idolkok, és naponként megbukó sztárok korában, a keresztyén iskolának rá kell mutatnia azokra az elődökre és példaképekre, azokra a híressé vált régi diákokra, akik nem show-műsoroknak és menedzsereknek köszönhetik híruket, hanem hiteles életük során érdemelték ki az utókor tiszteletét és megbecsülését.

A székelyudvarhelyi református kollégiumnak rég dédelgetett álma valósulhatott meg 2008. október 27-én, amikor az egykori diák tiszteletére emléktáblát avattak.

Az ünnepségnek több esemény szolgáltatta az apropót. Ravasz László 110 évvel ezelőtt konfirmált Székelyudvarhelyen. A székelyudvarhelyi református kollégiumot 60 éve államosították, ugyanabban az esztendőben, amelyben egykori diákját, Ravasz Lászlót a püspöki szolgálatból eltávolították az 1948-cal fellépett új időknek új dalnokai. Mégis, legkülönlegesebb lehetőségét az adta, hogy ezen a napon látogatta meg a kollégiumot Súlyom László, a Magyar Köztársaság elnöke. Méltónak tartottuk az alkalmat, hogy magyar nemzetünk e köztisztelőben álló méltósága jelenlétében tartsunk

emlékezést egy másik méltóságról, aki Székelyudvarhelyről (is) indulva a református egyház és a magyar nemzet kiemelkedő személyiségévé vált.

Hittel valljuk, hogy amikor az ifjúság előtt büszkén felmutatjuk híressé vált elődeit, azzal a nemzedékkal törődünk, amelyre Ravasz László fenti gondolata is utal. E nemzedék előttünk csak vetés formájában látható, de hisszük, hogy növekedésére a Történelem Ura adja áldását.

*Bekő István
lelkipásztor*

Sólyom László látogatása a Székelyudvarhelyi Református Kollégiumban

Sólyom László, a Magyar Köztársaság elnöke 2008. október 27-én látogatott el Székelyudvarhelyre. A polgármesteri hivatalbeli fogadása után az elnök meglátogatta a Székelyudvarhelyi Református Kollégiumot.

A református iskolát 1948-ban államosították, a visszaszolgáltatásról szóló egyezményt 2004 őszén írta alá Dr. Pap Géza püspök és Szász Jenő, a város akkori polgármestere.

Az elnök megtekintette az iskola nevezetes természettudományi gyűjteményét, és ritkaságszámba menő régi könyvgyűjteményét (ez utóbbi még mindig nem lett visszaszolgáltatva). Ezt követően Tőkés Zsolt igazgató vezetésével Sólyom László átvonult az ó-kollégiumba, ahol népes sokaság várta.

Az elnököt Antal Zoltán, a székelyudvarhelyi református egyházmegye esperese köszöntötte.

Az esperes köszöntő szavai után Sólyom László szolt az egybegyűltekhez.

Tőkés Zsolt igazgató-házigazda üdvözlő szavai után sor került Ravasz László emléktáblájának leleplezésére.

Ravasz Lászlót Dr. Tőkés István nyugalmazott teológiai tanár méltatta. Az emléktáblát leleplezte, majd megkoszorúzta Sólyom László köztársasági elnök. A református kollégium kórusainak éneke után az ünnepi együttléte a XC. zsoltár közös eléneklése zárta.

Tőkés István beszéde

Kedves Köztársasági Elnök Úr! Kedves Emlékező Gyülekezet!

Ravasz László hajdani református püspök emléktáblájának leleplezése alkalmából vagyunk együtt. A hagyományos szokás szerint most első helyen a székelyudvarhelyi kollégista, a későbbi kolozsvári teológiai professzor, majd a Duna-melléki püspök Ravasz Lászlóra kellene összpontosítani gondolatainkat. Látszat szerint nem ez történik, mert első helyen a „kedves köztársasági Elnök úr” megszólítása hangzott el. Ezt azonban épp Ravasz Lászlónak a lelkisége vonja maga után. Számára az előljárók iránti tisztelet evangéliumi parancsot jelentett (1Tessz 5,12).

Évtizedekkel ezelőtti egyik levelemben „főtiszteletűnek” szólítottam a püspök urat. Válaszát így kezdte: „Ne cifrázzuk a dolgot”. Szólts egyszerűen „kedves László bátyádnak.” Ez alkalommal már csak a bibliai felső korhatáron jóval túli 93-ik életévem miatt se szólíthatom „bátyámnak” az egyébként a Ravaszéval egyforma keresztnevű Elnök urat, de a „kedves” szóhasználatra mintegy kötelez a kissé székelyes hozzáállás. Ne tekintse tehát figyelmetlenségnek vagy épp bizalmatlankodásnak a „kedves” megszólítást, hanem sokkal inkább a valamennyiünket kitüntetett jelenléte iránti hálánknak, emlékezésünk hitelesítésének, és a személyiségét nagyrabecsülő ragaszkodás, valamint a sokrétű elvárás – itt nem részletezhető – kifejezésének.

Ravasz Lászlóra emlékezve, ebben az október-végi évfordulós időben, aligha található őhozzá illőbb jellemzés, mint a Trianon utáni „Erdély szerelmese”. Annak idején közszájon forgott ez a kiérdemelt minősítés nemcsak a székelyföldi tömbmagyarság körében, és a szülőföldi Kalotaszegen, hanem a szóránymagyarság egész területén, ideértve az úgynevezett „Regátot” is, a csángókkal együtt. Rádióprédikációi nem ismerték a kényszerhatárokat. Egyházi és társadalmi munkásságának még csak vázolása se lehet a mostani futó pillanatok feladata, de mégsem hagyható figyelmen kívül,

hogy ő az anyaországban – lévén szó az akkor még nem mostohaanyáról – változatlanul erdélyi maradt, s ugyanúgy: Erdélyben rendületlenül anyaországi. Sose adta fel a magyarság lelki-szellemi egységét, mégpedig az igazság és a belőle táplálkozó felelősség feltétele alatt. Ritka és eléggé nem értékelhető ez, jórészt a Bocskai István fejedelem végrendelete örökségként. Eközben érdemileg nem tekintett se jobbra, se balra, sem előre sem hátra, hanem a zsoltár (121) szerinti „hegyekre emelte szemeit”, ahonnan várta és nyerte a ma is nélkülözhetetlen segítséget, amelynek mellőzése esetén – vallotta ő – elképzelhetetlen a „sziklára épített – erdélyi ház.”

Ilyen értelemben küzdött a jó napokban és próbás időkben az ő forrón szeretett népe megújulásáért és megmaradásáért a Kárpátok övezte anya- föld egész területén. Nem létezett nála az „egymás dolgaiba való be-nem-

avatkozás” üres és unalmas szólama. A bibliai „egy test” (1Kor 12), illetve az „egy nemzettest” közösségében gondolkodott és cselekedett. A magyarság – amint írja – „Istennek felséges gondolata. Együtt jár vele megannyi új eszme, cél, érdek,... álom, csalódás, hevület, öröm... Magyarok lenni annyi, mint bűnöket bánni, megtérni, kiengesztelődni és mindenk felett: hinni... A magyarság közös és állandó akarás, amely tér és vár, mert szent cél szolgálatában áll”. És tegyük hozzá saját szívünk dobogásával: nem fogadja el sem az anyaországi, sem az erdélyi nemzetsorvadás jelenko-

ri tényét és fájdalmas valóságát. Ezen nem változtatnak a gyakori önmentő beszédek és csaló biztatások még az ifjúság részéről sem.

Általánosabb kitekintéssel állítható, hogy Ravasz László, alázattal beismert tévedései és gyöngeségei ellenére is, elméjében és lelkiségében együtt hordozta a keresztyén-keresztény hitet és a tudományt, a társadalmat és az egyházat, a jogot és az igazságot, a szabadságot és a szolgálatot, az engedelmes vállalást és a megfontolt kérdés nyitottságát, a szólást és a „rendelt idejű hallgatást”, a tanítók nemzetépítő hivatását, a múlt-jelen-jövő egység szemléletét, és mindeneket összegezve: az „új ugarszántás” prófétai látomását a „magyar Ugaron”. Hisszük, hogy ebben a látomásban „kedves köztársasági elnökünk”, aki a miénk is, egyezik – hisszük – nemcsak az emléktábla Ravasz Lászlójával, hanem a kortárs Márton Áron római katolikus „főpástorral”, mint a református szolgatárs barátjával, úgyszintén a velük közösséget vállalók határon innen és túli seregével.

Végezetül hadd szólaltassam meg magát a sorainkba képzelte és jelenített Ravasz Lászlót. Bizonyára ezt mondaná: Köszönöm nektek, székelyudvarhelyi tanároknak és tanítványoknak, a város családjainak és polgárainak, hogy reám gondoltatok. Köszönöm Magyarország kedves köztársasági elnökének, hogy jelenlétével sólyomszárnyra emeli a mostani együttlét hitét, reménységét és szeretetét. Köszönöm a művészi emléktábla zálogát és pecsétjét, mint a székelyudvarhelyi református-magyar kollégium némán is beszélő és örökségőrző bizonyágtételét. A titeket-mindnyájatokat a történelem Urához ölelő Ravasz László testvéretek.

Maturandusz 2009

„Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást! Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.”

(Ján 13,34–35)

A tanítványok élete nagy eseményhez közelít. Életük összekötvé Jézuséval, aki már tudja, hogy hamarosan elárulják, elfogják, megkínozzák, s keresztre feszítik. Ezért a tanítványok nyugodt élete gyökeres változás előtt áll: még nem sejtik, mit hoz a jövő, noha már érzik a feszültséget. Minden át fog értékelődni. Mindent másképpen fognak látni: nemcsak a múltat, de a jövőt is. Valami új köszönt rájuk, amelyben azáltal kell helytállni, amit mindeddig megtanultak. Csak ez segíthet a megmaradásban. Saját felelősségre kell majd élni, járni, tanítani. A Mester tudja, mi előtt állnak. Ők talán csak sejtik. Hogyan tovább? Miként érdemes emberként élni? Erre szeretné a Mester megtanítani őket a hátramaradt időben.

Amit meg kell a tanítványnak tennie, amin végig kell haladnia, amit át kell élnie, az a saját útja. Életüket nem élheti más meg helyettük; örömeiknek, bánatuknak, fájalmuknak és sikerüknek a saját keblük kell otthont adjon. Ettől, hogy felvállalják az életüket, s attól, ahogyan megélik azt, válnak azzá, akivé.

A Mester azt is tudja, a tanítványság útján fontos a HOGYAN kérdés: hogyan élni az életet? Mert az élet maga a vizsga, amely naponta új feladat elé állít, s naponta új minősítést ad. Mindezt tudva, az ÚR

a) először megmossa a tanítványok lábát. Mindenki jelen van. Még Júdás is. A Mester azt mutatja meg, hogy mindenkire számít. Példát ad arra, hogy a szolgálatban nincs kivétel. Amit Ő megtett, nektek is meg kell tennetek. Most, abban, ami következik: le kell hajolnotok az embertársatokhoz, hogy hozzátok is lehajoljanak; szolgálnotok kell embertársatokat, hogy nektek is szolgáljanak! Valami olyat kell naponta tennetek, amit e világ nem tűz zászlajára és nem él meg!

b) Aztán új parancsolatot ad: Szóban tanít arra, amit az övéinél jónak látna: „egymást szeressétek”. Csakhogy ezt már nem hallja meg mindenki! Van olyan, aki hátat fordított: közben elfutott, hogy elárulja a Mestert. Történik mindez a lábmosás és a szolgálat után, az alázatra való példamutató tanítás után! De a többiek ott vannak! Még mindig lehet őket tanítani! Itt a szó, az új parancsolat, amely azoknak szól, akik vállalják, hogy hozzá tartoznak. Olyan e parancs, mint egy szülői szó, vagy mint egy aggódó tanítói intés! Mintha ezt mondaná: fiaim! – hallgassatok rám! Sok mindent hoz a jövő. Ti soha ne feledjétek el, hogy mit éltetek át együtt, se azt, hogy mit kaptatok tőlem! Ti egymást szeressétek! De ez ne legyen pusztán, emberi üres beszéd, hanem legyen a szónak a megélése! Ezért teszi hozzá: „ahogyan én szerettelek titeket”. S ekkor mindenki tudja, mire kell gondolni: arra, hogy amit Jézus mondott, meg is tette! Arra, hogy a szeretet parancsa nem üres beszéd, hanem az övéiért való áldozathozatal!

c) Jézus egy figyelmeztetést is elmond a végzős tanítványainak, azoknak, akik megmaradtak. Lesz egy ismertető jeleitek, amiről fel lehet majd titeket ismerni. Egy jel, amely árulkodni fog rólatok, hovatartozásotokról, mint az anyanyelv, a nemzetiségetekről: „arról ismerik meg az emberek, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok”. Nem arról, hogy beolvadtok a nagyvilág olvasztóüstjébe! Nem arról, hogy itt-ott felismeritek a világban az ÚR tanításának hasonlóságait! Hanem arról ismernek majd meg titeket, hogy kihez tartoztok, hogy miképpen viseltetek egymással, embertársaitokkal, és hogyan éltek a gyülekezetekben! Lesz-e rend, egymásra figyelés, lesz-e szeretet, és békesség? Mert ha igen, akkor az Úrnak vagytok a tanítványai!

Most mi is reátok tekintve kérdezzük: mit adjunk nektek, amikor tudjuk, hogy észrevétlenül, ám szemünk előtt felnőttek? Mire tanítsunk, mire emlékeztessünk, mivel bátorítsunk? Segítségül jönnek Jézus Urunknak szavai, amelyet ti választottatok a Maturandusz könyvbe. Egyik osztály – egyik verset, másik osztály a másikat; s mintegy a kettőtök összetartozása jeleként, itt van előttünk Jézusnak e tanítása!

Mi most azt mondjuk nektek, amit a Mester mondott a mindenkori tanítványoknak:

a) Legyen előttetek az ÚR példája, aki szolgált nekünk! Sok élet és pálya útjának egyik állomása e mai nap. Mi nem látjuk, kinek, merre vezet

Diákpresbitériumok tanácskozása

az útja. Nem tudjuk, mivé lesztek, hova visz a jövő, amely az ÚR Isten kezében van! De arra kérünk: legyetek bár kétkezi munkások vagy magas beosztású hivatalnokok, legyen számotokra példa, amit Jézus Krisztus megtett: megmosta tanítványai lábát – azét is, aki neki rosszat akart. Szolgáljatok krisztusi indulattal az embereknek! Akkor is, ha ez a mai világban nem menő! Ha egy világ beteg – ti ne akarjatok hozzá hasonlóvá lenni! Ha egy világ összezavarodik gondolkodásában s értékrendszerében, ti ne zavarodjatok össze! Ha a világ embertelen, ti ne váljatok azzá! A hely, amelyet az ÚR Isten mutat nektek, legyen lehetőség a szolgálatra!

b) Ne feledjétek az új parancsolatot! Hagyjátok, hogy az ÚR Isten vessen minél erőteljesebben szíveteknek hústábláira: „egymást szeressétek, mintha én szerettem volna titeket”! Aki e szavakat mondta, meg is élte. Krisztus Urunk odatartotta orcáját az ellene gyűlölködőknek, és megnyitotta szívét mindannyiunk előtt. Naponta, újra és újra meg kell nektek is tennetek! Amit a tegnap elrontottatok, próbáljátok az új napon megjavítani!

c) Végezetül, jusson eszetekbe: ahogyan éltek, beszéltek, cselekedtek, olyan bizonyítványt állítottok ki magatokról! Arról lehet megismerni, hogy ki Jézus tanítványa, hogy a szeretet parancsa szerint él-e? Ne feledd: Krisztust ábrázolod ki! Kérdezz rá naponta: Krisztusnak milyen arcát mutattam ma a világ számára? Ilyen-e a krisztusi arc, amelyet én megismertem? Mutasd büszkén, kihez tartozol, mert nem vagy arctalan, jellegtelen, elmosott értékű európai polgár, hanem Isten Országának állampolgára, akire sokan várnak, s akinek élete felett az ÚR tart védő kart!

Az ÚR áldása kísérjen téged! Ámen.

Bekő István

2009. február 13–15 között Székelyudvarhelyen találkozott hat református kollégium diákönkormányzatának képviselője: Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Szatmár, Sepsiszentgyörgy és Székelyudvarhely.

Minden önkormányzat két-két diákkal képviseltette magát, akiket elkísértek a lelkipásztorok.

A kollégiumok közötti kapcsolattartás sokrétű: igazgatók szoktak tanácskozni, lelkesek megbeszéléseket tartani, ill. tanárok és diákok versenyeken ismerkednek egymással. Azonban még nem volt arra alkalom, hogy a diákságok képviselői úgy találkozzanak, hogy ismertessék egymással az diákönkormányzatok munkáját, és kölcsönösen betekintést kaphassanak egymás életébe. A székelyudvarhelyi találkozó ezt a célt kívánta szolgálni, hogy beszélni lehessen a további közös teendőkről.

A küldöttségek megérkeztek: pénteken este, szombat reggel.

A szombati (febr. 14.) tanácskozás közös áhítattal indult. Ige: Mk 1,23–28.

Ezt követte Geréb Attila ny. lelkipásztor, egykori marosvásárhelyi kollégista visszaemlékezése az ősi kollégium diákrepublika-jára, annak működésére és feladataira.

Az öregdiák után az iskolák küldöttségei mutatkoztak be, a következő sorrend szerint: Marosvásárhely, Nagyvárad, Szatmár, Sepsiszentgyörgy, Kolozsvár és Székelyudvarhely.

Az iskolák küldöttségei kérdéseket intéztek a bemutatkozó diákokhoz. Az ismertetők és beszélgetések során számtalan formai és működésbeli hasonlóság és különbség mutatkozott meg: névhasználatban (presbitérium, diáktanács), tagok és választások területén (mindenki tag, csak választottak tagok), célkitűzésekben és megvalósításokban. Az ismertetők kölcsönösen felhívták a figyelmet az ifjúsági önkormányzatok más-más aspektusára.

A végkövetkeztetések rendjén elhangzott véleményekből:

Székelyudvarhelyi diákok:

- a találkozót rámutatott a különbségekre és hasonlóságokra,
- sok ötlettel szolgált, amelyekre helyi szinten nem is gondoltak
- a tanácskozás hasznos tapasztalatcserét jelentett, jó volna folytatni Kolozsvári küldöttség:
  - jó volt megismerni egymás munkáját, de ha még lesz ilyen találkozás, valamilyen játék kellene a tanácskozásra
  - hiányzik a bemutatásokból a lelki élet
  - a lelkiségre nagyobb hangsúlyt kellene fektetni
  - a diáktanács értéktanteremtő munka legyen, és lehessen megelni az egyensúlyt a bulik s értékek között
- Sepsiszentgyörgyi küldöttség:
  - diákpresbitérium vagy DT?
  - 2009-ben egy református iskola missziós terület lelkésznek és diáknak egyaránt
    - aki egy református iskolába eljön, arra lehessen számítani
    - jó lenne, ha folytatás is lenne, ha a küldöttek őszinte hangnemet ütnének meg, és kimondanák azt is, ami bántja őket
- Szatmári küldöttség:
  - tetszettek a bemutatások
  - a diákpresbiterek felelősségtudattal végezzék munkájukat
  - az lesz a jó presbiter, aki itt is jó presbiter volt
  - továbbra is tartani kellene a kapcsolatot, és kellene még találkozni
- Nagyváradai küldöttség:
  - nyitott füllel hallgatták a tapasztalatokat
  - arra kellene a továbbiakban hangsúlyt fektetni, hogy miben több egy egyházi iskola a többinél
    - barátokat szereztek
    - javaslat: közös programokat szervezni
- Marosvásárhelyi küldöttség:
  - el kellene kezdeni a presbiterképzést, az egyházi iskolák diákvezetőinek képzését
    - képzést lehetne tábor-szinten végezni

A találkozás délutáni programján a városismertetést a székelyudvarhelyi diákok végezték.

Az iskolát székelyudvarhelyi diák (Madaras Mihály) mutatta be, a természettudományos termet pedig Kacsó Péter földrajz tanár.

A vacsoráig helyiek és vendégek együtt kosaraztak.

A vasárnapi záró áhítaton besegítettek a diákok. Textus: Mk 10,46–52.

A szombati és vasárnapi textusokat egymásra vonatkoztatva Bekő István megállapította, hogy a „Mi közünk nekünk hozzád?” kérdésre a válasz „És követte őt azon az úton.” A két Ige kapcsolata a református kollégiumok diákpresbitériumainak/diákönkormányzatainak megfogalmazza a további irányelvet.

A találkozás rámutatott arra, hogy a kollégiumok diákönkormányzatai külön-külön színt képviselnek. Ez feszültséget is előidézhet a különböző önkormányzatok között. Legtöbb diákpresbitérium állandó kapcsolatot tart fenn a helyi és országos szinten működő diákszervezetekkel. A találkozás nem kívánta a helyi sajátosságokat visszavágni, hanem megismerni, s lehetőséget biztosítani a tapasztalatcserére és ötlettárházra.

A találkozón résztvevők egyetértettek abban, hogy szükséges lesz a további tanácskozásokra, hogy a diákpresbitériumok ne csak a világi szervezetekkel tartsanak fenn kapcsolatot, hanem egymás között is. Ugyanez fordítottn is érvényes.

Soli Deo Gloria!

Bekő István

Székelyudvarhely, 2009. február 15.

Székelyudvarhelyi Diákpresbitérium 2008–2009

Osztály / Név

IX. A – Kenyeres Anett, Nagy Hanga

IX. B – Antonya Ilona, Keszler Melinda

X. A – Sebestyén Szaboles, Geréb Arnold

X. B – Dániel Tamás, Szabadi Előd

XI. A – Tamás Janett, Farkas Antal

XI. B – Madaras Mihály, Kakasy Szidónia

XII. A – Liszkovits Kata, Fazakas Botond

XII. B – Joó Emőke, Gergely Zsófia

Elnök: Fazakas Botond (XII. A)

Alelnök: Madaras Mihály (XI. B)

Titkár: Liszkovits Kata (XII. A)

Februárban tisztújítás

Elnök: Kakasy Szidónia (XI. B)

Alelnök: Dániel Tamás (X. B)

Titkár: Kenyeres Anett (IX. A)

Lelkipásztor: Bekő István

Egyházkerületi vizitáció

Az Erdélyi Református Egyházkerület vizitációs bizottsága 2009. március 30. és április 3. között tartózkodott Székelyudvarhelyen. Április 2-án a bizottság a kollégiumban is ellenőrizte a lelkipásztori munkát.

Dr. Pap Géza püspök március 30-án részt vett az iskola hétkezdő is-tentiszteletén. Csütörtökön 10 órakor az egyházkerület püspökén kívül a teljes vizitációs bizottság eljött az iskolába: Kató Béla egyházkerületi főjegyző, Ötvös József generális direktor, Veres Károly és Gyenge János egyházkerületi előadó tanácsosok, Geréb Péter egyházkerületi főgondnok, Antal Zoltán esperes és Tőkés Zsolt egyházmegyei főgondnok.

A vendégeket a kapuban két diák várta, és elkísérte őket a földszinti lelkipásztori szobába. Bekő István lelkipásztor bevezető áhítatot tartott az 1Kir 3,7–9 alapján:

„És most Uram, Istenem, te királlyá teted szolgálodat az én apám, Dávid után. De én még egészen fiatal vagyok, nem értek a kormányzáshoz.

Ötszáz éve született Kálvin János

És a te szolgád választott néped között van, amely olyan nagy nép, hogy nem lehet számba venni; nem számlálható meg a sokasága miatt. Adj azért szolgádnak engedelmes szívet, hogy tudja kormányozni népedet, különbséget téve a jó és a rossz között, különben ki tudná kormányozni a te nagy népedet?!”

Az áhítat után Dr. Pap Géza püspök felkérésére Bekő István ismertette az iskolában folyó lelkipásztori munkát, az ifjakkal való foglalkozást, de szó esett az iskola diákjaival kapcsolatos statisztikai adatokról is. Élénk beszélgetés alakult ki az ifjúság jelenlegi problémáiról és a vallásoktatás főbb kérdéseiről. Püspök kérésére Bekő István ismertette a lelkeszi lakás hiányával kapcsolatos javaslatait. Főtiszteletű Pap Géza ígéretet tett arra nézve, hogy a hetedik esztendeje megoldatlan ügyre megoldást keresnek.

A püspöki vizitáció bizottsága a szünetben találkozott az iskola tanári karával, majd megbeszélést folytatott a székelyudvarhelyi vallásoktatókkal a város iskoláiban folyó református hitoktatásról. A vizsgálóbizottság megtekintette az iskolát, majd ellenőrizte és láttamozta a lelkipásztori szolgálati naplót.

Pap Géza püspök megfogalmazta azt a gondolatot, hogy a közeljövőben a székelyudvarhelyi reformátusság életében a kollégium lehet az a hely, amely kulcsszerepet kap az ifjúság lelki-hitbeli megújulásában.

Bekő István

Az Országos Református Tanáregyesület (ORTE) 1902-ben alakult Magyarországon, majd 1990-ben újraalapították. Tagja lehet minden olyan református tanár vagy lelkész, akinek a református oktatásügyhöz köze van. Az egyesület a 2009-es konferenciáját április 16–19 között Székelyudvarhelyen tartotta, a Református Kollégiumban. A tanácskozással kapcsolatosan megfogalmazott gondolataimat az alábbiakban foglalom össze.

A tavaly tartott ORTE konferencián hangzott el Tőkés Zsolt meghívása, amely az Országos Református Tanáregyesület számára felkínálta a lehetőséget, hogy 2009-ben Székelyudvarhelyen, a székely anyavárosban tanácskozzon. Akkor még nem lehetett sejteni, hogy egy világválság kelles közepén kell a konferenciát megszervezni. Ennek ellenére a székelyudvarhelyi tanácskozásra az eddigi létszámok kétszerese jelentkezett be és jött el (100 magyarországi pedagógus), annak ellenére, hogy anyagilag mindenki óvatosabb, s az anyaországiaknak órák hosszát kellett utazni, több száz kilométert megtenni, míg Székelyudvarhelyre eljutnak. Ezért érezzük, hogy a konferenciának jelzésértéke van, kifejezi azt, hogy a református egyházi és nemzeti gondolkodás a jövőt egy testben képzelel el. Ennek kifejezője volt a tanácskozás is.

A konferencia egy hónappal megelőzte a május 22-én Debrecenben tartandó Egyetemes Református Zsinatot, amely kimondja az anyaországi és határon túli református testvéregyházak egységét és összetartozását. A református egyház az egységnyilatkozattal utat kíván mutatni a részekben élő magyarság számára. A nagy létszámú jelenlét a konferencián azt mutatja, hogy a református

értelmiség, akire a jövő társadalmának nevelése-oktatása bízott, felismer-te a református egyház e lépésének fontosságát, és testvéri összefogásra buzdítja a híveket.

A Kálvin év adta a kon-

ferenciázás lelki-tudományos keretét. Az alkalom lehetőséget biztosított a résztvevőknek, hogy saját hitbeli gyökereikre összpontosítva értsék meg jelenlegi helyzetüket és teendőjüket.

Az arculatnélküli, szabados európai gondolkodásban jelzésértékű, hogy a magyar református tanárok a világ előtt felvállalják hitüket, s vallják, hogy az Istenbe vetett hit az egyetlen megtartó erő a válságos időkben. Ugyanakkor a református tanárok konferenciája ahhoz is hozzájárul, hogy a tanárok újult erővel végezhessek tanári munkájukat, népnevelő tevékenységüket, amelyhez az élő Isten megtartó kegyelméből nyernek erőt.

A református tanárok konferenciája üzenet a társadalom rétegei számára, hogy hitüket és önazonosságukat vállalják fel, éljék meg reformátuságukat/keresztyénységüket, és munkálkodjanak a jelenben a jövő érdekében, amely munkára Isten adja gazdag áldását.

Bekő István

Csoportkép a Polgármesteri Hivatal udvarán.

„Krisztus a jövő, kövessük együtt Őt!” Debreceni Alkotmányozó Zsinat

2009. május 22-én Debrecenben gyűlt össze a világ magyar reformátuságának nagyszámú küldöttsége, hogy istentiszteleti keretben megvallja azt az összetartozást, amelyre Jézus Krisztus elhívott bennünket. Az iskola küldöttségében az ünnepi alkalmon megjelent: Tőkés Zsolt igazgató, Fekete Adrienne tanárnő, Madaras Mihály és Prázsmári Krisztina diákok (XI. B).

Az Alkotmányozó Zsinat üzenete

Isten iránti hálával adjuk hírül, hogy ma, 2009. május 22-én, 11.00 órakor a magyarországi, kárpátaljai, délvidéki, erdélyi és partiumi részegyházak aláírták a Magyar Református Egyház Alkotmányát. Ezzel a lépéssel, közel 20 évi fáradozás után mi, magyar reformátusok évszázados közösségünket ebben a formában juttatjuk kifejezésre. A magyar reformátusság a reformáció évszázadától megtartotta lelki, szellemi egységét. Összetartozásunkat még történelmi viszontagságok és politikai szándékok sem tudták kikezdeni, így a trianoni döntés és 2004. december 5-i népszavazás sem tudta szétzilálni közösségünket. Ezt az összetartozásunkat kifejezi az is, hogy ma együtt ünnepelünk azokkal is, akik már kifejezték csatlakozási szándékukat vagy még ezt idáig nem tudták megtenni.

Ma ezzel a közös alkotmánnyal is kifejezzük és megszilárdítjuk egységünket. Alkotmányunk szerint:

- Egyházunk tagja minden keresztyén, aki a magyar református egyházhoz tartozónak vallja magát, éljen bárhol a világban, és legyen magyar vagy más anyanyelvű.
- Egyházunk a csatlakozó részegyházak zsinati közössége, amely. törvényt alkot és megnyilatkozik mindazokban a kérdésekben, melyekre a részegyházak legmagasabb szintű testületei felhatalmazták.

– Egyházunk alkotmánya biztosítja és szabályozza a Kárpát-medencén kívüli magyar református egyházak csatlakozását is.

– Belső szervezeti rendszerük kialakításában a részegyházak önállóak és függetlenek. Kivételt képeznek ez alól mindazon kérdések, amelyek a közös alkotmányba vagy közös szabályzásra tartoznak.

Jézus Krisztus mondja: Én vagyok az út, az igazság és az élet. Hisszük és valljuk, hogy Krisztus igazsága szabadít meg minden igazságtalanságból és nyomorúságból. Hisszük, hogy gyógyító hatalma megteremti a Benne való egységünket is. Hisszük, hogy ha Őt követjük a megbékélés eszközei lehetünk minden körülmények között. Hisszük, hogy a magyar reformátusság összefogása Jézus Krisztus egyetemes egyházának egységét és hiteles bizonyoságtételét szolgálja, melynek mindnyájan tagjai vagyunk.

„Krisztus a jövő, kövessük együtt Őt!”

Az életfa gyökere a Kárpát-medencét ábrázolja

Tanév a beszámoló tükrében

Jelentés a 2008–2009-es tanévről

A Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium 464 tanulóval kezdte a tanévet, és 462 tanulóval fejezte be. Még csak egy lányszem hiányzott, a negyedik osztály, a teljes, három ciklusra tervezett oktatási rendszerből. A bentlakásban közel száz diákot fogadtunk, többségben a Benedek Elek Líceumból.

A nyári évvizsga számvetése szerint csak 8 tanuló bukott meg egy tantárgyból, 2 tanuló pedig két tantárgyból. Az egyházi érettségiben 61 tanuló kapott diplomát a sikeres vizsga után. Az állami érettségiben mind a 62 tanuló átment, még a június–júliusi vizsgaszesszióban. A Református Kollégium volt az egyetlen udvarhelyszéki középiskola, amelyből nem bukott meg senki. A legmagasabb, 9,78-as érettségi osztályzattal Kristály László, Kollégiumunk végzőse, Udvarhely körzetben az első volt. A nyolcadikos tanulók közül, akiknek az ún. „egységes dolgozatok” is segítettek egy sokat vitatott rangsorolásban, Vágási Réka, iskolánk tanulója volt a második legjobb udvarhelyi tanuló. Örvendünk, hogy Ő és még 15 végzős osztálytársa a Református Kollégiumban folytatja a középiskolai tanulmányait.

Hogy mennyire megnőtt iskolánk vonzása, az tükrözi, hogy az I. és az V. osztályban a túljelentkezés olyan időszakban történik, amikor az összes többi udvarhelyi iskolákban nem teltek be a helyek valamelyik kezdő osztályban (I. és V.).

Iskolánk megbecsülése inkább a keresztyén nevelésnek köszönhető, és a 39 pedagógusnak a munkáját dicséri. A jó tanulmányi eredményeket tovább lehet ecsetelni a versenyekkel. Történelemből a tizenegyedikes Madaras Mihály első díjat nyert a megyei tantárgyversenyen. A Tudás megyei vetélkedőn iskolánk csapata szintén első lett. A kisgimnazisták sikerei sem maradtak el. A hatodikos Ágoston István a Kolozsváron rendezett református tantárgyversenyen az első díjat szerezte meg. A nyolcadikos Abrán Mónika asztali-tenisz bajnok Udvarhelyen. Folytathatjuk a jó eredmények felsorolását, amelyek Udvarhelyen, az ún. iskolavárosban folyamatosan növelik az iskolánk tekintélyét.

Bekő István, a kollégium lelkipásztora, állandó jelleggel segítséget nyújtott az iskolai rendezvények megszervezésében, levezetésében, és

Lelkipásztori beszámoló

ünnepi műsorok megtartásában. Egyre hangsúlyosabban jeleníti meg a médiában kollégiumunk életét, rendezvényeit.

Tovább ápoltuk a kapcsolatainkat a backamadarasi gyülekezettel, a miskolci és a halásztelki református kollégiumokkal és a budapesti Veres Péter Gimnáziummal. Tapasztalatait megosztotta velünk Bányai György, a Pécsi Református Kollégium volt igazgatója, és Márkus Gábor a magyarországi Református Pedagógia Intézet igazgatója, akik meglátogatták iskolánkat. Nagy megtiszteltetés volt számunkra Nt. Pap Géza püspök úr vizitációja.

Tőkés Zsolt igazgató erőfeszítéseinek köszönhetően befejeződött a tornaterem felújítása, az udvar drénezése, és folytatódik a műemlék épületek restaurálása. Az igazgató szüntelenül fejleszti iskolánk kapcsolatait különböző intézményekkel és jótékonykodó vállalkozókkal.

Az udvarhelyi önkormányzattal jó kapcsolatot tartunk. Bunta Levente, az új polgármester, hitvalló református keresztyén ember, a harmadik gyermekét is a mi iskolánkba adta.

Az elmúlt tanév fénypontja volt Sólyom László, a Magyar Köztársaság elnökének látogatása iskolánkban. Az elnök úr felavatta Ravasz László püspök – kollégiumunk volt diákja (1897–1900) – emléktábláját a belső udvaron.

Az idén visszakapott új kollégium épületének 1913-as avatásán Ravasz László beszédet mondott. A nagy püspök, iskolánkat értékelő szavaival zárom a beszámolómat.

„Ez az iskola mindig akkor lépett egyet előre, mikor egy-egy mély szívnek szenvedelmévé vált: címerének bölcs emblémája szerint akkor nőtt ki a rózsatőnek egy-egy új levele, vagy ragyogóbb szirma, amikor tövise előbb már egy nemes szívet, egy fennkölt homlokot megsebzett s az vérét titkon a gyökérre hullatta.”

*Popa János
aligazgató*

Székelyudvarhely, 2009. szeptember.

Bevezető gondolatok

A református kollégium az állami iskolákhoz viszonyítva abban a sajátos helyzetben van, hogy 2001 óta önálló lelkeszi munkakörrel rendelkezik. A lelkipásztor az egyházkerület alkalmazásában lévő személy, akinek a lelkeszi teendőkön kívül óraadói lehetősége és kötelezettsége is van az iskolában. Az iskolában a lelki nevelés a következő alapelvek alapján történik:

– a tanulók, tanárok és személyzet az iskolai időszakban gyülekezeti közösséget alkot (ezt látványosan is kiábrázolja minden olyan közösségi alkalom, amely istentiszteleti keretben történik, vagy igei mozzanattal indít: közös istentiszteletek, reggeli áhítatok, igei bevezetők stb.)

– az iskola tanárainak, tanulóinak és személyzetének törekednie kell arra, hogy az egymáshoz való viszonyukban a keresztyéni magatartás érvényesüljön (köszönés, viselkedés, beszédmód, erkölcs, stb.)

Statisztikai adatok

A református kollégiumba a 2008–2009-es tanévben 462 diák járt.

A felekezet szerinti megosztás a következő:

– református: 250

– római katolikus: 144

– unitárius: 65

– evangélikus, baptista, ortodox (1-1-1)

Székelyudvarhelyről 327 diák járt a kollégiumba, amelyből 165 református:

– Belvárosi gyülekezetből: 77

– Varga Katalin utcai gyülekezetből: 49

– Bethlen-negyedi gyülekezetből: 39

Székelyudvarhelyhez közeli és távoli településekről 135 diák származik:

Agyagfalva, Alsórákos, Árvátfalva, Backamadaras, Benczéd, Bethlen,

Bikafalva, Bonyha, Bögöz, Derzs, Farcád, Farkaslaka, Felsőboldogfalva, Fenyéd, Fiafalva, Hármásfalu, Hodgya, Homoródszentpál, Ivó, Kadicsfalva, Kányád, Kibéd, Korond, Küküllőkeményfalva, Lengyelfalva, Lövéte, Malomfalva, Máréfalva, Nagyalambfalva, Ófalva, Parajd, Patakfalva, Sükő, Székelykeresztúr, Székelyszentkirály, Székelyszombor, Szentegyháza, Szentlélek, Szenttamás, Szováta, Telekfalva, Tibód, Ülke, Vajdahunyad, Varság, Zetelaka.

Igei szolgálatok, keresztyén nevelés, oktatás

A 2008–2009-es tanévben az iskolában 235 istentisztelet-jellegű szolgálatra került sor. Ide tartoznak a heti istentiszteletek, heti áhítatok az I–V. osztályokban, bibliaórák, rendkívüli igei alkalmak, de nem tartoznak ide a napi áhítatok, amelyeket a diákok tartanak az osztálytermekben. A szolgálatok bejegyzésre kerültek a lelkipásztori munkanaplóba.

A heti és rendkívüli istentiszteleteken a kántori szolgálatot László Zoltán ének-zenetanár végezte. Ugyancsak ezek az alkalmak biztosítottak keretlehetőséget fontosabb egyházi és nemzeti ünnepek és megemlékezések megtartására: tanévkezdő, reformáció, advent, karácsony, október 6., március 15., böjt, húsvét, áldozócsütörtök, pünkösd, tanévzáró.

Az osztálytermekben naponta megtartott reggeli áhítatok textuáriumát a lelkipásztor állította össze, a beosztást az osztályfelelős diák végezte el; az áhítatok megtartásáért a szolgálatos diák és az óratartó tanár volt a felelős. A lelkipásztor a hét több napján ellenőrizte az áhítatok megtartására történt előkészületeket, és részt vett az áhítatokon. A tapasztalat azt mutatja, hogy egyes osztályközösségek hajlamosak arra, hogy elhagyják a reggeli áhítatot (X. A; XII. B). Alapvetően befolyásolja az áhítatok megtartását az órát tartó tanár felelőssége és lelkülete – amennyiben a tanár ragaszkodik az iskolai programhoz, mely szerint a kollégiumban a tanítási nap reggeli áhítattal kezdődik, akkor az áhítat megtartására a tanulói hanyagság ellenére is sor kerül.

A bentlakási áhítatok/bibliaórák szerdánként este lettek megtartva. Az időpont és alkalom megnevezése ugyanaz: nyolctizenöt. Ezeken a napokon kerül sor az internátusi szobaközösségek meglátogatására is, amikor

a lelkipásztor beszélgetéseket folytat a bentlakókkal és megismeri azok gondjait.

A diákokkal való lelkészi beszélgetés folyamatos, egész esztendőben történik; rendkívüli nevelési problémák esetén az osztályfőnökök külön tárgyalnak a lelkipásztorral, iskolai pszichológussal, szülőkkel és a Vezető Tanáccsal.

Oktatás területén a 2008–2009-es tanévben a IX–XII. osztályokban Bekő István lp. tanította a lelki nevelést és hitvallásismeretet, Fülöp Gábor lp. a bibliaismeret és egyháztörténet tantárgyakat. A római-katolikus hittant Pál Ferenc atya tanította, az unitárius vallást pedig Nagy Adél lelkész. Az I–VIII. osztályokban a református vallásórákat Fülöp Dalma tartotta, a római-katolikusokat Nagy Hajnal hitoktató és az unitárius vallást Nagy Adél lelkipásztor tartotta.

Jelentős események

Bibliaismereti versenyen két ízben vettek részt az iskola diákjai: a református kollégiumok Marosvásárhelyen tartották közös vetélkedőjüket, amelyen a székelyudvarhelyiek csapata IV. helyezést ért el. A versenyre a diákokat Bekő István lelkipásztor vitte el. A bethleni országos tantárgyolimpiászon résztvevő diákjaink dicséretet kaptak. A diákokat a versenyre Fülöp Gábor lelkipásztor kísérte el.

Az iskolai lelkipásztor a diákpresbitériummal karöltve 2009. február 13–15-re Székelyudvarhelyre meghívta az erdélyi református kollégium diákönkormányzatait, így jött létre a diákpresbitériumok első tanácskozása.

Az egyházkerületi vizitációs bizottság 2009. április 2-án látogatta meg az iskolát és vizsgálta meg az itteni életet.

Az Országos Református Tanáregyesület április 16–19 között tanácskozott Székelyudvarhelyen. E rendezvény házigazdája a Református Kollégium volt.

Közös ügy

Az iskola lelki életének alakulásában mindenkinek egyaránt fontos szerepe van.

Nem elég az igazgatótól vagy lelkipásztortól várni, hogy vezesse az iskola lelki életet, hanem a tanár is, aki a kollégiumba elszerződött, de a diák is, aki vállalta és akarta, hogy a Refibe járjon, meghatározza a lelkiiséget, amely az iskolában van.

Csak együtt lehetünk képesek lélekkel és hittel megtölteni az ősi kollégium falait. Ez követelmény, amiért naponta érdemes újratekdeni a munkát. Pállal mondjuk: nem értük még el, de úton vagyunk efelé.

A református kollégium a mindennapok kerete számunkra, hogy akik itt tanítunk és dolgozunk, nevelünk és neveltetünk, órákat tartunk és órákat hallgatunk, a keresztyén értékrend szerint élünk, neveljük.

Arra kérek és biztatok mindenkit: engedjétek, hogy Isten Lelke és Igéje áthassa és irányítsa gondolkodásotokat és tetteiteket!

*Bekő István
iskolai lelkész*

Az I. osztály beszámolója a 2008–2009-es tanévről

Izzalommal teli várakozás töltött el a 2008-as év őszén. Gyermeki kíváncsisággal vártam az új tanévet, tudniillik számomra is egy új intézmény és új munkaközösség megismerése volt a kihívás.

24 eltöltött tanítási év után megadatott, hogy abban az iskolában taníthatok, ahol jómagam is megtanultam a betűvetést. Nem mindennapi élmény visszatérni tanítóként oda, ahol eltöltöttem első négy diákévetem.

Igazi iskolakezdés volt, nemcsak a gyerekeknek, hanem a tanító néni-eknek is.

Izzalmam alábbhagyott abban a pillanatban, mikor megpillanthattam az édesanyák kezét szorongató 28 csillogó szempárt. Tudtam, hogy az én feladatomban a kicsi elmék feltöltése tudománnyal, valamint a lelkek ápolása.

Attól a perctől már az elsősök kis közössége állt előttem, akikkel elkezdtük meghódítani Betűországot, valamint a Számbirodalmat.

Gyakran makacs betűk és konok számok állták a sikerek útját, de büsz-

Mesevetélkedő

kék voltunk, mert az akadályok leküzdése után júniusra már minden gyerekek elsajátította az írás és olvasás tudományát.

Ahogy telt-múlt az idő, észrevétlenül olvasták a meséket, szavalták az iskolában tanult verseket, énekelték a dalokat, játszották a gyermekjátékokat. Igazi kis közösséggé kezdtünk formálódni, ahol tudtunk örülni egymás sikereinek és együtt tudtunk érezni egymással a kudarcok miatt.

Ez a közösségi viselkedés megnyilvánult a versenyeken való sikeres vagy sikertelen próbálkozások során is.

Mesemondó versenyen vettünk részt, ahol Ambrus Krisztina sikerének örvendhettünk.

A városi népdalversenyről Szabó T. Attila tért vissza dicséző oklevéllel, kis matematikusaink, Baja Tamás, Sala Dóra, Usier Tamara pedig kitűnő oklevelet szereztek a Kenguru matematika versenyen.

Közösséggé formálódásunk fő tevékenységi formái a kirándulások meg a szereplések voltak. Őszi kirándulást szerveztünk a Kerekerdőre, ahol

szalonasütés koronázta be a napot. A tél megérkezésével több alkalommal közös korecsolyázási élményben volt részünk a városi jégpályán.

Ahogy sikerült egymást jobban és jobban megismernünk, úgy bátorítottunk hosszabb kirándulásokat szervezni. Januárban egy egész napos kiránduláson vettünk részt Ivóban, májusban meg kétnaposan Libánban. Felejthetetlen élmény volt a tábor tűz körüli dalolás meg az együttalvás. Az autóbuszos kirándulás Vásárhelyre külön

élményt nyújtott nagyon sok gyerek számára, mert utazhatott autóbusszal és láthatta az állatkertet.

Egész éves munkánkat megkoronázták a kitűnő színházi előadások és bábelőadások, az „Egy cipősdoboznyi szeretet” gyűjtőakció, a húsvéti hímes tojás – festési délután, de a kölyökparti és sétatéri játszódélelőttök is maradandó élményt nyújtottak.

A szülőket is nagy boldogság és büszkeség töltötte el, mikor megtekinthették gyermekeik előadásait a karácsonyi illetve év végi előadások alkalmával.

Tartalmas, gazdag tanítási évet zártunk, mely után következhetett a jól megérdemelt pihenés. Gondolom, hogy hiányozni fogunk egymásnak, ami vágyakozóvá tesz egy újabb tanév megkezdésére, most már sokkal több tapasztalattal.

Tartalmas, szép nyarat mindenkinek!

*Bokor Tünde
tanító néni*

II. A osztály

„A tanító csak az ajtót nyitja ki, belépned neked kell!”

Az első osztályban mindenki számára kitárult ez a jelképes ajtó. Az osztály tanítójaként úgy tapasztaltam, hogy a belépés is megtörtént. A második osztály pedig bizonyíték arra, hogy a küszöböt átlépve nem torpant meg senki, hanem bátran továbblépett. Sőt, a Tudás Birodalmában eddig ismeretlen területeket is meghódítottunk. Néha könnyebben, máskor pedig harcba kellett szállni olyan ellenségekkel, mint a feledékenység, lustaság. Végül mi győzedelmeskedtünk!

Győzelmünk bizonyítéka az a sok-sok nagyon jó minősítés, melyeket „hadjárataink” során szereztünk.

De hogy milyen is volt a II. osztály? Azt mondják el maguk a kis „harcosok”:

„Nagyon szuper érzés, mikor belépsz a második osztályba.” (Szili)

„Olyan jó volt, hogy újra találkoztunk az osztállyal!” (Enikő)

„Az iskolakezdést élveztem a legjobban. Amikor Lujzi néniel táncoltunk, azt is nagyon szerettem. Szerepeltünk is.” (Zozo)

„Nagyon jó volt a második osztály, mert megtanultuk a román ábécét, szépeket rajzoltunk és festettünk is.” (Heni)

„Legjobban a magyar tetszett, meg a matek.” (Balázs)

„Sokat írtunk, olvastunk együtt. Jó volt tanulni az iskolában.” (Andi)

„Rajzoltunk, játszottunk, kézimunkáztunk együtt a II. A-ban.” (Reni)

„Nekem a bábszínházak tetszettek, az olvasás is, de a legjobban a román felméről!” (Attila)

„Másodikban sok versenyen vettem részt. És mindenik tetszett nekem: Kenguru, mesemondó- és énekverseny.” (Ágnes)

„Az anyanyelvi vetélkedő nagyon izgalmas volt. Az év végén voltunk kirándulni az osztállyal Kisbaconba, a Nyergesetetőre, az nagyon jó volt.” (Lacika)

„Mentem nagyon sok versenyre a tanító néniel: kétszer ének és két-

szer mesemondó versenyre más iskolába. És sokat szerepeltünk együtt az osztállyal. Szidi tanár néniel szépen megtanultunk furulyázni. Én nagyon szerettem a második osztályt!” (Eszter)

„Voltunk színházban. És sokat játszottunk szünetekben. Sokat is tanultunk együtt.” (Kristóf)

„Nagyon jó volt a gyermeknapi buli, a Mikulás-járás és még sok minden más is.” (Dávid)

„Minden szereplés nagyon jó volt és szerintem mindenki élvezte.” (Gyopi)

„... még az tetszett, amikor farsangkor kalóznak öltöztem!” (Réka)

„Szerintem jó volt a második osztály. Sokat tanultunk... De játszottunk is.” (Pisti)

„Olyan jó volt a második osztály... minél nehezebb, annál okosabbak leszünk. Ez benne a jó! Izgis dolgok történtek! Fel sem tudom sorolni... Hát ezeket el nem felejttem! Most is a fejemben forog!” (Csongi)

„A második osztály remek volt... S hát mikor vége volt, senki sem örült neki!” (Tamás)

Valóban remek volt! Tiszta lélekkel és gyermeki őszinteséggel számoltak be életük egy szakaszáról. Én pedig ilyen beszámolókat olvasva boldogan és bizakodva vezettem tovább lépteiket.

Végezetül találónak érzem Victor Hugo szavait:

„Szép dolog kifaragni egy szobrot és életet adni neki, de még szebb kiformálni egy emberi lelket és megtölteni igazsággal.”

*Sata Zenóbia-Mária
a II. A osztály tanítója*

Másodikba léptünk

II. B osztály

Az első igazi nagyvakációról visszatérve örömmel tapasztaltuk, hogy a táblára írt idézetet – mely fogadott – el tudtuk olvasni:

*„Nyit a Tudás Kapuja:
kezdődik az iskola!”*

(Tamkó Sirató Károly)

Nem felejtettük el az előző évben tanultakat. Ám hamar rá kellett jönnünk, hogy habár tudunk írni, olvasni, számolni, az iskolát még nem kell abbahagyni; van még mit tanulni bőven.

A tananyagon kívül érdekes versenyeken és tartalmas kirándulásokon való részvétel, a X. B osztály meglepetései tették színesebbé második évünket.

Mikulásjárás.

Szűkebb hazánk, a Kerekerdő volt az első állomás kirándulásaink sorában. Itt elsősorban az őszi természet csodálatos színvilágával ismerkedtünk meg.

Ki-ki tehetsége és érdeklődése szerint vett részt a különböző iskolai és városi vetélkedőkön. Szép eredményeket értünk el a mesevetélkedőn, a mesemondó, népdaléneklő és a rajz versenyeken. Osztályunk tehetséges tanulói autista gyerekeket örvendeztettek meg rajzaikkal, melyek az „Azt hiszem, ő különleges” elnevezésű rajzpályázatra készültek.

A mesevetélkedő I. fordulóján elért első helyezés, a Föld Napjára készült díjazott rajzok, illetve a Kenguru Matematikaversenyen elért kitűnő eredmények (20 tanulóból 3 tanuló *kitűnő*, 10 tanuló *nagyon jó* minősítést ért el) igazolták, hogy jó úton járunk. Tehetségben, szorgalomban nincs hiány.

Mikulás-járáskor testvérosztályunk, a X. B közösen készített kézimunkákkal, dalokkal lepett meg minket. Mikulás bácsi hátán puttonyával köztünk járt a messzi Lappföldről ajándécsomagokat osztogatva.

Nagy élmény volt számunkra az iskola udvarán megrendezett karácsonyi vásár. A gyerekek saját portékájukat, karácsonyi díszeket és egyéb jellegzetes karácsonyi kelléket kínáltak eladásra.

Karácsonyi műsorunk megörvendeztette a szeretet ünnepére készülő szülőket, nagyszülőket. Mindenki tehetsége és tudása legjavát nyújtotta. Itt látszott meg igazán a közösségben eltöltött több mint egy éves munka eredménye.

A farsangmaszkos felvonulásunk az iskola folyosóin szintén emlékezetes marad számunkra, ugyanis a nagyobb osztályok tanulói, iskolánk pedagógusai elismeréssel és csodálattal fogadtak minket, az elemi osztályosokat.

Közben jártunk bábszínházba is. Együtt énekeltünk, örültünk vagy izgultunk a mesehősökkel.

Anyák napjára készített ajándékainkkal és kis műsorunkkal könnyet csaltunk az anyukák szemébe. Igazi meglepetés volt a gyermekek őszinte jellemzése – rajzban és írásban – arra a kérdésre, hogy ki-ki milyennek látja az édesanyját.

Gyermeknap alkalmából a X. B osztálynak másodsorra is sikerült megörvendeztetnie bennünket. Élvezettel pukkasztottuk a lábunkra kötött lufikat, bekötött szemmel kerestük a cérnára kötözött mályvacukrokat. De ugyanolyan örömmel énekeltünk, játszottunk együtt. Nagyon jól éreztük magunkat. Köszönet érte!

A fárasztó évet egy nagyon tartalmas kirándulással zártuk. Megcsodál-

tuk a csíksomlyói kegytemplomot, majd a nyergesetetői „történelemóra” után Kisbaconba is eljutottunk. Elek apó emlékházában ámulattal hallgattuk az életéről szóló beszámolót, és egy kedves kis mesét abban a helyiségben, ahol a nagy mesemondó alkotott.

Egy tartalmas és sikeres évet tudva magunk mögött a pihentető vakáció reményében búcsúztunk egymástól.

*Kelemen Mária
tanítónő*

III. osztály

Egyre gyarapodó osztályközösségünk újabb próbatétel elé állt Betűországban, ezúttal a hétfejű és tizenkétfejű sárkány legyőzése után, a gonosz boszorkány eszének túljárása volt a cél. Csakhogy a gonosz boszorkány nem bizonyult könnyű ellenfélnek: mindenféle feladatot adott, hol matematikából, hol románból, hol verset követelt, hol éneket, hol cipőt rendeztetett, osztályt takarított, virágot locsoltatott, fegyelmet követelt, újabb és újabb próbatételek jutottak eszébe. Alig-alig győztük, de bíztunk magunkban és a Gondviselőben, így jutalmunk nem maradt el.

Ősszel két teli bogrács krumpli volt a jutalmunk a Kerekerdőn, melyhez fogható csak ilyen helyeken lehet találni. Minden hónapban elmentünk a szorgalmasokkal és igyekvőkkel a Játékparkba, ahol kiugrándozhattuk magunkat.

Ahogy befagyott a jég a korcsolyapályán, megkértük Tarcsi Bandit és Emőkéket, hogy vegyék kezelésbe korcsolyázó ifjúságunkat és oktassák az újabb nemzedéket. Nagyon jó volt a friss levegőn hetente kergetőzni, bukdácsolni, csak mi a pályán. Előre várjuk a telet! Nem is tudtuk, hogy a boszorkányok is tudnak korcsolyázni!

Szerencsére a Mikulás nem került el, a XI. B meglepett ajándékokkal, mi is szívesen láttuk őket egy saját készítésű Mikulás-csizmával.

Karácsonyra külön készültünk, ajándékokat adtunk és vettünk az iskola által szervezett vásáron. Előadásunk nagy sikert aratott a szülők körében, így megérdemelten vártuk az angyalt és Jézus születését. Ráadásul a vakáció is jött.

Gergely – napján és Márton – napján Lujzi néni ördögfiókáinkat kántálni és táncolni vitte az ebédlő színpadára, ahol a furulyások is felléptek, Szidi tanár néni irányításával. Meg kell vallanunk, nagyon büszkék vagyunk rájuk. Anyák napján is bizonyították tudásukat.

Részt vettünk mesemondó versenyen, anyanyelvi vetélkedőn, népdalvetélkedőn, locsolóvers-mondó versenyen, rajzversenyen, papírgyűjtésben, de a Kenguru és a Zrínyi Ilona matematikai versenyen is kipróbáltuk erőnket. Kacsó Peti el is foglalta Mesevár egyik külön termét, mert matekból is, rajzból is, népdalból is sikeresen vizsgázott. Pap Boróka mesét adott

elő a városi mesevetélkedőn. A farsangi mulatság ugyancsak nagyon jól sikerült, a szülői részvétel is összejött az iskolai bulira.

A színházi előadásokat is megnéztük és reméltük a mi év végi színdarabunk is jól sikerül. Próbáltunk és tanultunk, tanultunk és próbáltunk, de annyira elfáradtunk, hogy megkértük a Boszit, vigyen el egy kicsit lazítani valahova, messzire. El is vitt, na de hova? A Madarasi Hargitára! Segítségül hívta a Boszi Erősítő Brigádot, mely hegyimentőből és szülőkből állt, így a buli borongós idővel kezdődött. Mikor láttuk, hogy a Boszinak semmi rossz szándéka nincs velünk, nem is olyan rémisztő a birodalma, sőt a kisegítő hegyimentő sem szereti a gyerekfület, kezdtünk megbarátkozni a gondolatokkal, hogy esti puszit csak neki adhatunk, ha kedvünk támad. Kiderült az idő, elkészült a gyümölcssaláta (igaz néhány ujjacska bánta) és elindultunk a vízeséshez. Stefánia közben megfürdött egy óriási pocsolyában, Peti cipője elmerült, és Andráska, Csabi meg Mariann megtanulták, hogy mire való a juhászcutya. Éjszaka aludtunk, mert Barni mondta hogy a hegyimentő éjszakai büntető túrákat is szokott szervezni. Másnap már a szülők is megérkeztek. Sütöttünk, főztünk, felmentünk a Madarasi csúcsra és a Mihály havas tetejére, majd nagy szomorúan hazajöttünk.

Nem is kell mondanom, hogy előadásunk nagyon jól sikerült, így jöhetett a vakáció. A boszi hozzáfűznivalója csak ennyi volt: Jó vakációt!

*Szikszai Réka
tanítónő*

Így indult az V. osztály

Most visszafele forogatom az idő kerekét-csupán egy évet. A tavaly ősznél megállunk. Szeptember első heteinél gólyatáborba készülődik az V. osztály. Irány Felsősfalvára – a gólyafészekbe. Igazán úgy éreztük magunkat hiszen szellemi-lelki táplálékkal és minden finomsággal elhalmoztak ott bennünket. Eszményi hely volt az ismerkedésre. Amire véget ért, már sok mindent tudtunk egymásról, már ismerősökként ültünk be az iskolapadba.

Egy aprócska osztályteremben – fészeknyi fióka – szép szóra, tudásra, szeretetre éhes kismadár. Barna, kék, fekete, zöld szempárok ragyogása figyelni szavaimat.

Derűsek, vidámak, huncutok, hamiskások, játékosok, néha-néha komorak, bánatosak is. Hiszen, mi minden meg nem fordul ezekben a kis buksi fejekben. Néha kiöntik a szívüket, néha csupán kitalálom. Olyan csoda figyelni őket, ahogyan alakulnak, fejlődnek, változnak, ahogy felveszik a versenyt naponta a tudományokkal, ahogyan megtanulják az új közösség szabályait, ahogyan terveznek, ahogyan rajonganak, ahogyan mesélnek, ahogyan regényt vagy verset írnak, ahogyan rajzolnak, ahogyan összepatkolnak, ahogy hamarosan ki is békülnek, ahogyan nagyszerű gondolataik születnek. Ennek köszönhetően volt már mesemondó verseny, volt karácsonyi vásár sok jó ötlettel, vásáros hangulattal, volt téli kirándulás Varságra, gyönyörű téli tájban, séta, szánkózás, vízesés, palacsintasütés, tánc. Itt ki is derült ki a jó szakácsnő, és ki szeret a konyhában tevékenykedni.

Volt farsangi bál, ahol átváltoztunk mindenféle szépséggé, nem mintha amúgy is nem bővelkednénk efféle tulajdonságokban, de ez egészen más volt... Igazi szalonban érezhettük magunkat a Gondúzó étterem konferenciatermében, amelyet Nagy Fannink szülei bocsátottak rendelkezésünkre erre az alkalomra.

Voltak tantárgyversenyek, ahol már szépen bizonyítottunk is. Sztojka Borbála a megyei matematika tantárgyversenyen 3. díjat, Tófalvi Annamária a megyei technológia versenyen ugyancsak 3. díjat szerzett. Máté Dóra a kolozsvári vallásversenyen szintén 3. helyezést ért el. Közeledett Húsvét, s az a nagy gondolatunk született, hogy küldjünk ajándécsomagot

kat sokgyermekes családoknak. Lázasan dolgoztunk, s így küldtünk el 24 csomagot. Noémi édesapja alig győzte berakni a kocsijába, a postásnének nagy álmélkodással fogadtak: ilyen se látott még ez a posta... mondogatták. Ügyesek voltatok, gyerekek! Voltunk Tatárjárás kiállításon Csíkszeredában, a kórossal szerepeltünk Sófalván, Backamadarason, a szombatfalvi templomban, részt vettünk a Bárdos Lajos Kórusfesztiválon, énekelünk a parajdi templomban. Ezek persze a szórakozósabb programok. Közben pedig zajlott az iskolai élet tudósabb, keményebb, tanulóssabb fele. Itt is helyt álltunk, tehetségünkhöz mérten. Egyszóval, lassan beleszoktunk a refis életbe. Átléptük ennek az iskolának a kapuját azzal a hittel és elhatározással, hogy az itt eltöltött időt, a tanulás, a lelki gazdagodás lehetőségét a lehető legjobban kihasználjuk. Ehhez kérjük Isten áldását, és hisszük, hogy ő megsokasítja az értékeket.

*Sándor Judit
osztályfőnök*

VI. osztály

A nagyon jó eredményekkel zárt V. osztály végén kételyeim voltak, hogy a VI. osztály végén is sikerül-e majd megtartani ezt a színvonalat.

Hát boldogan mondhatom, hogy IGEN. Az osztályátlagunk (33 tanuló): 9,48.

Az osztályunkba még három tanuló jött, így a legnépesebb család lettünk a Kollégiumban. Örvendek, hogy olyan tanulók jöttek, akik úgy-mondva „feltalálták magukat” az osztályban, mindenki meglelte a helyét és úgy érzem, nem bánták meg, hogy hozzánk jöttek. Ha valami jól végződik, az több mint valószínű jól is kezdődött.

Már októberben sikerült a szülőik, valamint Cseke Károly kolléga segítségével egy nagyon jó kétnapos kirándulást szervezni a Tizenhétfalusi Havasba.

Fergeteges hangulatban telt a Mikulás buli is, mindenki mindenkit megajándékozott.

A farsangi bál is nagyszerűen sikerült, mert minden tanuló valamilyen jelmezbe öltözött.

Ezt a hangulatot örökítik meg az ott készült képek, amelyek azóta díszítik az osztályt.

Ha már az osztálydíszítést említtem, szerénység nélkül is bejelenthetem, hogy a mi osztályunk a legszebb az egész iskolában, ami annak is köszönhető, hogy mindenki valamivel hozzájárult ahhoz, hogy ilyen legyen.

Úgy érzem, kellemes órát tölthettünk Bekő István iskolalelkész nyílt osztálybeszélgetése alkalmával, ahol bárki kérdezhetett bármit kötetlenül az életéről, családjáról és a lelkeszi munkájáról.

A tanévet ezúttal is, akárcsak az V. osztályt mesejátékkal zártuk, Móra Ferenc regénye alapján íródott Kótyomfitty király almája című vásári komédiát mutatták be a diákok nagy sikerrel. Jó volt látni sok tanulóknak az egész más arcát, mint amelyet ismertünk (Pelok B. Mihály, Buzogány Zsuzsa és még sokan mások).

Az osztály nevében köszönetünket fejezzük ki Sándor Judit magyar szakos tanárnőnek, aki önzetlenül, idejét nem sajnálva betanította az osztálynak úgy az idén, mint a tavaly a mesejátékot. Köszönjük, tanárnő.

Még egy találkozás volt az osztállyal tanévvégzés után is, hiszen sikerült

egy kétnapos kirándulást szervezni Korondra, ahol egy panzióban voltunk elszállásolva.

Onnan ellátogattunk Árcsóra, megnéztük, hogy régen hol termelték ki az oraganitot. Bepillantást nyertünk, hogyan készítik az ipari korondi kerámiát.

Láttuk a fazekasokat munka közben, érdekes volt.

Végül a tanulmányi eredményeket mérlegelve, a 33 tanuló közül 28-nak 9-en felül van az általánosa, míg a többinek közel a 9-hez. Osztályunk első tanulója 10-sel végzett, ő Kelemen Kinga, második tanuló Tóth Emőke 9,97-es médiával és a harmadik tanuló Kiss-Ferenczi Sára 9,94-es médiával. Gratulálunk nekik az elért eredményekért.

Más tanulókat is szívesen említék, akik több versenyen is jó helyezést értek el, például:

Vallás-tantárgyverseny: Ágoston István (országos I. hely),

Kozák Attila (városi I. hely)

Népdalverseny Farkaslakán: Gáspár Tibor (I. hely)

Szavalóverseny a Móra Ferenc Általános Iskolában: Fazakas Ágnes (III. hely)

Rajzpályázat („Toyota”): Szikszai Katalin (II. hely)

Rajzpályázat („Földnap”): Boros Avarka,
Fazakas Ágnes,

Tóth Emőke (csapat II. hely)

Atlétika: Moisa Valentin (országos I. hely)

Birkózás Farkaslakán: Lőrincz Rolland (I. hely)

Asztalitenisz: Botorok Beáta (országos III. hely)

Városi sívverseny: Szikszai Katalin (I. hely)

Matematika szakos tanár lévén különösen elégtétel számomra, hogy a matematika versenyeken elért eredmények öregbíthették az iskola hírnevét.

A Zrínyi Ilona matematika verseny megyei szakaszán az V–VIII. osztályokból összesen 27 tanuló vett részt.

Szép eredményeket értek el: Fodor Zsófia (V. osztály)

Gáspár Tibor (VI. osztály)

Geréb Koppány (VII. osztály)

Szabó Bella (VII. osztály)

CsíkSZeredában dicséretben részesültek Gáspár Tibor (VI.), Geréb Koppány és Szabó Bella (VII.) tanulók.

A „Kenguru” matematika versenyre 24 tanuló nevezett be.

Nagyon jó helyezést értek el: Kelemen Kinga (VI. osztály) – megyei

V. hely

Sztojka Borbála (V. osztály)

Máté Dóra (V. osztály)

Fodor Zsófia (V. osztály)

Gáspár Tibor (VI. osztály)

Boros Avarka (VI. osztály)

Buzogány Zsuzsa (VI. osztály)

Tóth Emőke (VI. osztály)

Kovács Réka (VI. osztály)

Ezen tanulók részt vettek a verseny következő szakaszán is a Móra Ferenc Általános Iskolában.

Matematika tantárgyversenyre (olimpiászra) küldtem 8 tanulót az V–VIII. osztályokból, a körzeti szakaszra. Ezen tanulók közül két tanuló – Sztojka Borbála és Geréb Dávid V-es tanulók – jutottak tovább a megyei szakaszra.

Külön gratulációm Sztojka Borbálának, akinek sikerült a megyei III. helyet megszereznie a megye V. osztályosai közül.

Szép volt Bori, csak így tovább.

*Szász-Tikosi Zoltán
osztályfőnök*

VII. osztály

„Tanulás az, ha rájövünk arra, amit már tudunk.

Cselekvés az, ha megmutatjuk, hogy tudjuk.

Tanítás az, ha másokat emlékeztetünk arra, hogy ők is éppolyan jól tudják.

Mindannyian tanulunk, cselekszünk és tanítunk.”

(Richard Bach)

A VII. osztály. Alakulunk. Túl vagyunk számos viharon, de legalább tisztult a levegő. Igaz, hogy még mindig hangos és eleven társaság vagyunk, de nagyobbak, tapasztaltabbak lettünk.

Az osztálytermünk maradt a régi, a terem, ahol mindig történik valami. Ebben az évben sem volt ez másként, izgalmas, eseménydús év volt. Mindez röviden összefoglalva: iskolai ünnepek, osztálykirándulás, osztálybuli, közös pizzázás, futball- és kosárlabda-mérkőzések, kóruszereplések, egységes féléviek és versenyek tették színessé, izgalmassá a mindennapjainkat, a sok felméről, felelésről nem is beszélve.

Az osztálykiránduláson, Ivóban, az fjazáson, focizáson, a sok szánkózáson és a közös főzéseken kívül felejthetetlen élmény volt a vadás park bejárása, a vadállatok eddig még nem tapasztalt közelsége. Meglepődve fedeztük fel magunkban a félelem és a csodálat vegyes érzését a vadállatok természetes élőhelyén.

A tanulás terén igyekeztünk minél jobb eredményeket elérni, hiszen az egységes félévi dolgozatok az első, igazi nagy megpróbáltatás elé állítottak bennünket, melyeken tanáraink jó szakmai tudásának és hozzájáruló végtelen türelmének köszönhetően többnyire sikeresen túljutottunk. Mindezen kihívások ellenére az osztály minden tagja részt vett versenyeken, vetélkedőkön, szerepléseken.

– Zrínyi Ilona Megyei Matematika Verseny: Geréb Koppány és Szabó Bella

– Biológia-földrajz verseny: Bálint Zsolt, Hadnagy Sándor és Kolumbán-Balázs Zsolt – II. díj

VIII. osztály

- Hajnalcillag Népdalverseny: Kolumbán-Balázs Zsolt – dicséret
  - Föld Napja rajzverseny: Kovács Tímea csapata – I. díj
  - Városi rajzpályázat: Kovács Tímea, Kis-Német Erika – különdíj
  - Mátyás király rajzpályázat: Kovács Tímea – III. díj, Kovács D. Norbert – különdíj
  - Iskolák közötti kosárlabda mérkőzések: Lányok csapata – I. díj, Fiúk csapata – III. díj
  - Iskolák közötti futballmérkőzések: fiúk csapata – III. díj
- Évről-évre egyre többen veszünk részt a Tájékozódási versenyen, melyről mindig élményekkel telítve térünk haza. Az iskola kórusában is aktívan tevékenykedtünk, melynek sok szereplés, kirándulás volt az eredménye.

Az év végén Hadnagy Sándor elnyerte a Mustármagocska díjat, több mint egy egész jegyet javított.

A nagy vakációnak vidám hangulattal, sok új ismerettel, az osztályközösség szintjén gazdag tapasztalatokkal indultunk neki.

„Sosem tudhatod, milyen eredményei lesznek a cselekedeteidnek, de ha nem cselekszel, eredményük sem lesz.” (Mahatma Gandhi)

*Deák Szidónia
osztályfőnök*

Nehéz visszaemlékezni a múlt tanévre, mert túlságosan szép volt, és túl gyorsan telt el. Összekovacsolódtunk az elmúlt négy év alatt, mint egy gyöngysor, amiről azt hittük, hogy soha nem szakadhat el. Minden egyes nap éreztük, hogy szorosan összetartozunk, bár ezt beárnyékolta a ballagás gondolata, de próbáltunk minden napot jó kedvvel eltölteni. Elbúcsúztunk Bordi Saroltától, és egy új tanulóval bővült osztályunk, Simén András-Domokossal.

Az első heteket máris egy osztálybulival indítottuk, majd egy kis lazulás után, belevágtunk a tanulásba, mert vészesen közeledett az egységes dolgozatok időszaka. Ennek ellenére rengeteg két napos kirándulásunk volt. Ezek közül a legemlékezetesebb a Tizenhétfalusi havasokba való kirándulás volt, ahol nem felejtjük el a beavatást és az általunk készített pityókatokány ízét sem.

Versenyeken is részt vettünk, Abrán Mónika és Lukács Anita-Orsolya részt vett a városi pingpongbajnokságon, melyen Mónika elsőként jutott tovább a megyeire, ahol második helyezést ért el. Sándor Mátyás-István síversenyeken jeleskedett, több érmet is szerzett. Szőcs Atilla-Szabolcs a

karate tudásával érdemelte ki elismerésünket, a városi versenyen második helyezést ért el.

Karácsonykor román nyelven adtuk elő Jézus születését, sikeresen túlestünk a féléviken is, majd jó eredményekkel zártuk az első félévet.

A második félév mozgalmasabbnak indult, mint az első, már az első héten elmentünk Varságra két napra, ahol megcsodáltuk a gyönyörű vízesést. A sok közös élmény feledtette velünk, hogy a közös, utolsó félévünket töltjük együtt. Nem csak a tanulásra koncentráltunk, a farsangi mulatságon is aktívan részt vett az osztályunk, majd a közelgő versenyeken is. A Zrínyi Ilona Matematika Versenyen jó eredményeket ért el három tanuló: Kubanek Éva, Lajos József és Szőcs Attila-Szabolcs. Ülkei Tímea a matematika olimpiászon jeleskedett, 8. helyezést ért el a városi szakaszon. Vitályos-Bartalis Réka a román tantárgyverseny városi szakaszán negyedik helyezést ért el.

A versenyek után sem unatkoztunk, ugyanis megint keményen tanultunk az egységes dolgozatokra, és terveztük már a félév végi ballagást. A sok munka után úgy éreztük, hogy megérdemlünk egy kis pihenést, így egy hétvégét Korondon töltöttünk, amely az utolsó közös kirándulásunk volt.

A dolgozatok megírása után nem maradt más dolgunk, csak készülni a ballagásra, ami éreztette velünk, hogy az általunk kovácsolt gyöngysor hamarosan elszakad. Reméltük, hogy a mély barátságok továbbra is megmaradnak közöttünk, hiszen egy jó páran a Refiben terveztük el a jövőnket.

Utolsó héten szerveztünk egy közös bulit, ahova meghívtuk a tanárainkat és szüleinket is. Megköszöntük a sok türelmüket és kitartásukat, amivel osztályunkat elkísérték négy éven keresztül. Elismertük, hogy sokszor a saját fejünk után mentünk, de mindig szerettük és tiszteltük őket.

Végül eljött, amitől annyira tartottunk, a szétválás, a ballagás napja. Az „oszi néni” sok összegyűjtött, régi emlékünkel búcsúztatott minket, kapunk mézeskalácsot is „Refi 2005–2009”-es felirattal. A VII. osztályosok kidíszítették osztályunkat, ami nagy örömet szerzett nekünk. Az évet sikeresen befejeztük. Első tanuló Vágási Réka lett év végi 10-es médiával, második tanuló Ülkei Beáta és Ülkei Tímea 9,92-vel, harmadik tanuló pedig Vitályos-Bartalis Réka lett 9,89-es átlaggal. Dicséretet kapott még Lukács Anita Orsolya és Kubanek Éva.

Nagyon fáj a búcsúzás, sokan nem tudták könnyeiket titkolni. A gyöngysor elszakadt, a gyöngyök elgurultak. Igaz, össze lehet újra fűzni a láncot, viszont az már nem lesz újra az a csillogó fényű, ragyogó gyöngysor.

Kovács Szabina-Zsuzsanna

Kubanek Éva

Lajos József

Vitályos-Bartalis Réka

IX. A osztály

Ismét eltelt egy év. De ez másként mint a többi. Legalábbis nekünk, a IX. A osztály számára más volt, mint eddig. Egy évvel ezelőtt még senki nem ismerte a másikat, de hála a sok közös programnak, ez ma már nem így van.

Az első közös élményeket a sófalvi gólyatáborban szereztük, ahol szeptember első hetén vettünk részt. De a java még csak ezután következett.

Osztályunk nagy izgalommal várta a gólyabált, ahol két, kitartóan küzdő tanuló, Kenyeres Anett és Kecseti László IV. helyezést ért el.

Az első félév folyamán sok kirándulás és verseny került megszervezésre, amelyeken osztályunk tanulói is részt vettek. Ilyen kirándulások és versenyek például a varsági és tokaji kóruskirándulás és a körzeti biológia verseny, ahol Nagy Hanga III. helyezést ért el. De ezeken kívül még egy osztálykirándulásunk is volt, amelyen ismét lehetőségünk volt arra, hogy jobban megismerjük egymást.

Majd a tél beköszöntével az iskolánk udvarán ismét megszervezték a „Karácsonyi-vásárt”, amelyen sokan részt vettünk és kisebb-nagyobb si-

kerrel eladtuk az általunk készített, karácsonyi hangulatot varázsló apró tárgyainkat. Mielőtt azonban még a téli vakáció beköszöntött volna, a másik osztállyal közösen egy karácsonyi szereplést ejtettünk meg, amelyen osztályunkat Albert Botond, Bálint Zoltán, Józsa Lóránd, Kenyeres Anett, Lőrinc József, Lukácsi Előd, Nagy Hanga képviselte.

Mindezek után a második felvonás, azaz a második félév következett, amely ugyancsak eseménydús volt. A februári tájékoztató versenyen, osztályunk három lelkes diákja, Bálint Zoltán, László Zoltán és Lukácsi Előd vett részt és III. helyezést értek el.

Március! A tavasz beköszöntött ugyan, de nem a hegyekben! Ezt osztályunk minden tanulója alá tudja támasztani, mivel a tavasz első hétvégéjét a Hargitán töltöttük, és ez a kirándulás segített nekünk abban, hogy megismerjük a másikat olyan helyzetben, amely az iskola padjaiban nem adódik meg. De ezen kívül az osztály egyik legjobban síző diákja, Kenyeres Anett I. díjat vitt haza az ott megrendezett síversenyről.

A következő esemény, amelyen az osztályunk szintén szép számban megjelent, az a Föld-napi verseny volt. A képregényversenyen Csomor László III. díjat tudhat magáénak e verseny alkalmával, de a vetélkedőn is sikeresen szerepeltek osztályunk diákjai.

Az ezt követő anyák napi ünnepségen szintén volt ki képviselje osztályunkat Boldizsár Cecília, Bálint Kinga, Józsa Lóránd és Tamás Emőke személyében.

Az elmondottakon kívül számos tantárgyverseny is megrendezésre került az év folyamán, melyekre osztályunk tanulói kisebb-nagyobb érdeklődéssel jelentkeztek, és melyeken jó eredményeket értek el.

Matematika tantárgyversenyeken vett részt osztályunkból: László Zoltán, Nagy Hanga és Tuzson Kamilla, akik kitűnő eredményeket értek el.

Magyar tantárgyversenyen vett részt Pál Blanka és Tuzson Kamilla, ahol szintén nagy dicsőretnben részesültek.

Biológia tantárgyversenyen vett részt Nagy Hanga, aki VII. helyezést ért el.

Földrajz tantárgyversenyen vett részt Lukácsi Előd és Tornai Hunor Csaba, akik szintén dicsőretnben részesültek.

Végül, de semmiképp nem utolsó sorban említsük meg Boldizsár Cecília és László Zoltán nevét ismét, mivel egész év folyamán a rengeteg tanulónivaló mellett folyamatosan versenyekre jártak és sikeresen szerepeltek

minden alkalommal. László Zoltán ragyogó eredményeket tudhat maga mögött gyeplabdában, míg Boldizsár Cecília is sikeresen szerepelt tánc- és énekversenyein.

Így az év végén tiszta szívvel reméljük mindannyian, hogy az elkövetkező évek is ilyen eseménydúsak és élményekben gazdagok lesznek.

*Bálint Kinga és Tuzson Kamilla
IX. A osztályos tanuló*

IX. B osztály

„Egy év. Sok élmény, megpróbáltatás és közös öröm van a hátunk mögött.” – ezzel a gondolattal zártuk a bizonyítványok kiosztása után az első refis évünket.

A kezdeti izgalom, az ismeretlentől való félelem könnyen feloldódott a sófalvi gólyatáborban, ahol 2008. szeptember első hétvégéjét töltöttük. Napsütéses őszi kirándulásunkba nemcsak az osztálytársak, a tanárok és a Gimnázium rendszabályzatának megismerése, hanem a Sósorosba tett gyalogtúra is belefért.

Az első igazi megpróbáltatás, a nagy izgalom októberben várt a kezdők-re. Osztályunk tanulóinak készültek is nagy lelkesedéssel a gólyabálra, ahol végül is jó „hősöknek” bizonyultak diákjaink, hisz a dobogó első három helyét osztályunk diákjai foglalták el, sőt Varga Orsolya és Csomor László a városi gólyabálról is a harmadik helyezést hozták el iskolánknak.

Az ünnepek beköszöntével Mikulás-napot szerveztek a IX-esek az első osztályos kisdíákoknak. Hangszeres énekléssel és édességekkel kedveskedtünk a kicsiknek. Ők pedig találgatták, hogy igazi volt-e a Mikulás?

A hagyományokhoz híven együtt a másik IX. osztállyal karácsonyi műsort adtunk elő iskolánk ebédlőjében. Osztályunkból mindenki szerepet vállalt, ki a színdarabban, ki a kórusban, ki a spontán verbuválódott zenekarban volt jelen.

Ezt követően osztályunk nagy lelkesedéssel készült a karácsonyi vásárra: volt ki teát, süteményt, otthon elkészített díszeket árult, volt ki zenével, énekkel szórakoztatta a vásárlókat.

Osztályunk a tanulásban is jeleskedett. Különböző versenyeken vettünk részt: angol olimpiászon 6 diák, Kenguru matematikai versenyen Sándor József képviselt minket, a Gordius Matematika versenyen pedig hárman vettek részt.

A matek mellett informatika versenyre is benevezett Csíki Szidónia és Balázs Csilla.

A humán tantárgyak versenyein is jelen voltak osztályunk diákjai: Történelem versenyen volt Antonya Ilona és Dávid Kinga, bibliaismeretből pedig Csergő Beáta hozott haza dicséretet az országos versenyről.

Áprilisban Antal Klára, Csergő Beáta és Pál Franciska Lilla mentek el megyei Curie versenyre Zetelakára.

Május eljövetelével sor került a Föld-napi rendezvényre, ahol a maximális készülődés három első díjat és sok dicséretet hozott osztályunknak.

Az év folyamán osztályunk többsége sikeresen vizsgázott három ECDL modulból.

Osztályunk több diákja tagja iskolánk kórusának, kosárlabda csapatának és a diáktanácsnak, akik aktívan részt vesznek az iskolai programok szervezésében.

Téli osztálykirándulásunkra a második félév elején került sor. Február 13–15. között Homoródon voltunk. Élveztük a telet, szánkóztunk és gyalogoltunk a nagy hóban. Akinek kedve volt, a lovaglást is kipróbálhatta.

Április utolsó hétvégéjén egy közösségépítő programon, „Nagyító”-s kiránduláson vettünk részt Szentmihályon. A kirándulás célja egy jó osztályközösség kialakulásának támogatása, segítése.

Az első év kiemelkedő eseménye a budapesti Veres Péter Gimnázium IX. C osztályának székelyudvahelyi látogatása. Testvérosztályunk diákjai és tanárait május 3–6. között láttuk vendégül. A vendégdíákokat osztályunk diákjai otthonukba fogadták az udvarhelyi látogatás idején. Az egy

Aszfaltrajz.

X. A osztály

napos kirándulásokba osztályunk diákjai is bekapcsolódtak. A sóvidéki kirándulás során Korond, Sófalva, Parajd és Szováta nevezetességeit látogattuk meg.

Este a Református Kollégium ebédlőjében néptáncot – schnellpolkát – tanultunk vendégeinktől, ugyanis az egész osztály tanul néptáncot a budapesti iskolában. Székelyföld közös felfedezése tovább folytatódott: a gyergyószárhegyi Lázár kastély, a gyergyói örmény templom, a Békási-szoros, Gyilkos-tó, Madéfalva és Csíksomlyó voltak soron következő úti céljaink. Az együtt töltött néhány nap alatt lehetősége volt a diákoknak megismerni Székelyföld nevezetességeit, megismerni a református iskola légkörét, belelátni az iskola hétköznapijaiba, tanórákon vehettek részt, és mindemellett barátságok születtek, tervek szövődtek, hisz közben már készültünk az őszi budapesti látogatásra is.

A tanévzárás előtt még futotta az erőnkből, hogy gyereknapi játékra hívjuk az elsősöket. Június 2-án az iskola udvarán aszfaltrajz versenyt szerveztünk a kicsiknek, együtt játszottunk velük és édességekkel kedveskedtünk az első osztályos gyerekeknek.

Osztályfőnökként most úgy érzem, jó visszatekinteni erre az első évre. Volt ebben az évben nagyon sok szép pillanat, amikor jó volt az együttlét, és az elvégzett munka örömét vihettük magunkkal pl. egy jól sikerült karácsonyi műsor vagy egy kirándulás után.

De voltak nehéz pillanatok is, amikor úgy tűnt, nem értjük egymást. Aztán valahogy mégis a „jó” közös akarása kerekedett felül: a jó közösség, a jó munkahangulat, a jó kapcsolatok, a jó eredmények közös akarása. Ez a közös akarás maradjon és erősödjön bennünk!

*Szabó Sarolta
osztályfőnök*

Már második éve formáljuk egymást, néha küszöbökbe ütközve, de azért nem adtuk fel. X. végére osztályunk nagyon sokat változott az előző évhez képest.

A 2008-as tanévet egy parajdi kirándulással kezdtük, a Szász Istiék házában. Mivel a gólyatáborban elmaradt a Sőhegy látogatása, ezért bepótoltuk. Néhányan a patakon mezítláb keltek át és voltak, akik a csúcsra is fel mertek mászni. Ezután lementünk a Sóbányába, ahonnan sókristályokkal távoztunk. Estére egy rövid buli is belefért, amelyet egy fergeteges párnacsata előzött meg. Másnap tortát sütöttünk egyik tanulónak, aki akkor ünnepelte a 17. születésnapját. Majd elénekeltük neki a Boldog születésnapot gitár kíséretében. Ezúton is szeretnénk megköszönni vendéglátóinknak a kedves fogadtatást.

X. B osztály

A Mikulás ismét benézett hozzánk, apró ajándékokat hozott és a II. osztályba is lejött velünk. Az ünnepre való felkészülést az adventi koszorú készítésével kezdtük, később angyaloktunk és mindenki apró figyelmeséget kapott valamelyik társától.

A legnagyobb előrelépést a farsangi szereplésünk hozta, ahol az osztály nagy része majompalántának öltözött és előadta A dzsungel könyve musical egy jelenetét, a Monkey Funky-t. Ez nagyot segített „büszke majmim” fejlődésében, mert a próbák alatt sokat nevtünk és igazán együtt voltunk.

A születésnapokat torta helyett pizzázással, évszakonként ünnepeltük, de azért a megfelelő hangulat nem maradt el, ugyanis ajándékokkal leptük meg egymást.

Rendkívül büszke vagyok rájuk, amiért különböző versenyen vettek részt és megfelelően képviselték iskolánkat:

Matematika tantárgyverseny, II. forduló: I. Sándor Szidónia-Mónika

II. Miklós Hajnika

III. forduló: I. Sándor Szidónia-Mónika

III. Pálfi Tündike

Angol kenguru: I. Szász István

II. Sándor Szidónia-Mónika

Informatika tantárgyverseny: III. Bunta Bálint-Levente

Földrajz: Föld napja: vetélkedő: II. Geréb Arnold, Geréb István

szemét-kommandó: II. Geréb István, Jobb Tamás

ruhatervezés: III. Biró Kinga, Miklós Hajnika, Sándor Szidónia-Mónika

Diáknapok: csodapipa: I. Fülöp Attila

extrémnapok: I. Geréb István

evő-ivó verseny: Geréb Arnold

Kosármarton: Pálfi Tündike („legjobb kosaras” – kupa)

*Kovács Mária
osztályfőnök*

Így látja az oszi...

Visszatekintve az elmúlt tanévre, immár a nyári vakációt is magunk mögött tudva, elmondhatom, „nyugis” évünk volt, már az előzőhöz képest. A sokat megélt ember mosolyával figyeltem a gólyatáborba induló kilencedikeseket, és boldog várakozással tekintettem az osztályommal való találkozás elé.

Már természetes volt, hogy van huszonhárom „lányom” és hét szem „fiam”. Büszke voltam mindannyiukra, annál is inkább, hogy tudtam, nagyrésztük dolgozott a nyáron, vagy otthon segédkezett, és ők is büszkéek voltak, hogy maguk keresték meg a zsebpénzüket.

A tizedik osztály egyik nagy próbaköve a nagyítós, önismereti, illetve csapatépítő kirándulás volt, ahol a foglalkozásokat szakemberek vezették le. Osztályfőnökként valamiféle megfigyelő szerepet töltöttem be, illetve, voltak foglalkozások, melyeken, az osztályközösség beleegyezésével magam is részt vehettem. Tulajdonképpen, mindig engedélyezték a jelenlétemet, és ez rendkívül jó érzés volt, mert azt jelezte, összetartozunk. Ami a passzív részvételt illeti, nekem is le kellett győznöm önmagam, hogy ne szóljak bele az irányításba – jó gyakorlat volt. ☺

Nos, a kirándulásról vegyes érzelmekkel tért haza a csapat. Jól telt, új dolgokat tudtunk meg egymásról, új élményeket gyűjtöttünk, és ami a legjobb, hogy mindannyian ott voltunk, de... A kirándulást követő 2-3 hétben felszínre törtek lappangó ellentétek, elfojtott bosszúságok, amik egy év alatt gyűltek fel, másoknál az önismereti rész tárt fel titkos sebeket, és elindult a csatározás, hol nyíltan, hol rejtetten. Mindeközben egyre inkább közeledett Mikulás napja.

Először csak figyeltem, mi lesz ebből, aztán megijedtem: mi van, ha nem boldogulnak ebben a helyzetben. Igen, féltettem benneteket, féltettem ezt a kis közösséget, ahová szeretek bemenni, mert szeretet és megértés vesz körül – általában, de nem ekkor is. Aztán volt egy kis családi beszélgetésünk, ahol azt hiszem, kissé megemltem a hangerőt. Ma sem tudom, hogy ez milyen szerepet játszott, vagy játszott-e egyáltalán, de

tény, hogy összekapták magukat, és újra emlékezetes mikulásozást rendeztek a másodikosoknak.

Ki tudja, talán eszükbe jutott, hogy a cél közös, csak hát különbözőek vagyunk... Feldíszítették az osztályt, és végre ünnepeztünk, nemcsak Mikulást és közelgő karácsonyt, de azt, hogy ez már tényleg osztályközösség, mert együtt képesek túljutni a problémákon. Megnyugodtam.

Ami a varsági kirándulást illeti, nagyon jól telt, az osztály szerint eddigi legjobb kirándulásunk volt. Hogy mi tetszett annyira, erről őket kell megkérdezni. Én csak azt tudom, hogy a tokány első osztályú volt, bundás kenyérben legyőzhetetlenek, tűzrakáshoz értenek, és a rókát is kifüstölik a lyukból.

Aztán volt farsangi bálozás, húsvéti locsolás az oszinál, igazi nyuszival (apropó lányok, miért is nem fogadjátok a fiúkat locsolni?), jól sikerült gyereknapijáték a kicsikkel, és végül látogatás az oszinál, majd hazagyaloglás. És volt sok kedves meglepetés, különösen egy bizonyos saját készítésű finomság, és ami még hozzá járt.

Hogy mi minden történt még? Szerencsére mindenről nem tudok, de van saját kabarénk, volt, aki kimászott – vagy be? – a tornaterem ablakán, többüknek rendszeresen rosszul járt az órája, mikor reggel hétkor indult volna a nap, vagy épp aznap nem járt a busz vagy késett, vagy a szomszéd autója romlott el, vagy – már nem is emlékszem. A kórustagok rendszeresen felléptek, kosarasaink rendületlenül kosaraztak, de hiányzásukat megváltották egy betanult és előadott Caragiale jelenettel, a gitárosaink egyre jobban gitároznak, és már többször megesett, hogy összeültünk és egy-két órát könnyedén áténekelünk. Nos, a szerelem is be-bekopogtatott egyik-másik emberkénél, voltak is kisebb-nagyobb drámák emiatt, de eddig még mindenikük túlélte.

Háát igen, közben tanulgattak is a nebulók. Az megcáfolhatatlan, hogy valamennyien tájékozottabbak lettek a világ dolgaiban, bár van köztük egy *legtájékozottabb*;) – elnézést kell kérnem a széles olvasóközönségtől, amiért ezt most csak mi értjük, de ezért is vagyunk egy közösség.

És végül ismételték őket lettek a Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium legeredményesebb osztályközössége. Azt gondolom, megérdemelten, mert tudnak önfeledten játszani, ötletelni és megszervezni, hülyéskedni és lázadozni, de önmaguk keresése közben, a minket körülvevő „mai világban”, sikerült létrehozniuk egy kis szigetet, ahol a tiszt-

tesség, udvariasság, segítőkészség és egymás tisztelete nem csupán üres frázis. Csak egy kicsit tanulnának többet... Na, de ne akarjak túl sokat!

Mit mondhatnék még? Várom az újabb élményeket együtt, veletek, immár XI. B-szekkel.

Maradok tisztelettel,

Kelemen Emilia

Így látjuk mi

Ismét egy színes tanévet tudhatunk magunk mögött. Melyek azok a dolgok, amelyek kiszínezték? A sok-sok együtt töltött idő, a kirándulások, az osztály által szervezett programok, a vetélkedőkön szerzett tapasztalatok, a szüneteken és órákon elhangzó ezernyi poén, az izgalmas puskázások, a különböző parodizálások, a néha unalmas órákat túlélő diákok felszusszánása a csengő hallatán és még annyi minden más dolog.

XI. A osztály

Mónika: Kilencedikben még senkinek nem tűnt fel, hogy osztályunkban „különleges tehetséggel” megáldott fiatal emberek vannak. Ám ebben az évben felszínre került e nagy titok, ugyanis megjelent osztályunk zenekara, az Öt plusz kettő. Színes, vidám, poénokkal teli előadásaikkal, felvételeikkel sikerült bennünket megnevettetniük, és gyorsan elnyerte tetszésünket. Ha valaki szeretné megtekinteni, a világhálón (YouTube) megtalálja ☺

Iringó: A tizedik osztályban rájöttünk, hogy még mindig nem rázódtott össze a társaság. Kipróbáltuk a „Nagyítós programot”, ami sokat segített az osztályon. Bár nem tetszett a közös kaja ötlete, mégis jó volt megosztani a legjobb falatokat társainkkal. Igaz, sokakat felkavartak a beszélgetések, de a program végére rájöttünk, hogy valóban nem ismerjük igazán egymást, és ez a „Nagyító” elősegítette a megismerést. Nagyon jó hatással volt ránk. Sokkal többet tudunk már egymásról, és megtört végre az a bizonyos jég.

Dalma: Megkezdődött a második félév, és lassan a farsang is elérkezett. Kilencedikben a műsorok olyan nagysikerűnek bizonyultak, hogy elhatároztuk, mi is színpadra viszünk néhány ötletet. Össze is ültünk egyik nap a szellemileg leterhelő órák után, és elkezdtük megírni saját produkciónkat. Szokásunkhoz híven az első perceket néma csend töltötte ki, aztán az első ötletekből újabbak születtek, és eldöntöttük, mit szeretnénk. Művünk annyira zseniálisra sikerült, hogy egyre többen akartak bekapcsolódni. Természetesen a fiúk kapták a női szerepeket, amelyek igen testhezállónak bizonyultak. Beszólásaikkal, amelyek a műsorba is beleszövédték, felejthetetlené tették a készülődést. A visszajelzések alapján nevetséges jelmezeinkkel sikerült a közönség memóriájába lopnunk magunkat.

Vali: Idén volt a Tudász – műveltségi vetélkedő megyei szakasza. Udvarhely, Csíkszereda és Székelykeresztúr város nyertes iskoláinak csapatai mérték össze tudásukat. Én is benne voltam a miénkben, két XI. A-s lánnyal, Mózes Emőkével és Tamás Janettel együtt. Júniusban volt a verseny, a félévi dolgozatok idején. Óriási volt az anyag, sok munkát és időt fektettünk bele, de megérte, mert mi lettünk az elsők. Az egészben az volt a legjobb, amikor a mozi terembe, ahol folyt a vetélkedő, betódult majdnem az egész osztály, és hangosan szurkoltak nekünk.

Tisztelettel jelentem, hogy a XI. A osztály életében a 2008/2009-es tanévben az alábbi fontosabb események történtek:

30-an kezdtünk, 30-an végeztünk, nem jött senki, nem ment senki, 2 tanuló pótvizsgára maradt matematikából, hetes alatt magaviselet nincs, öt tanulónak igazolatlan hiányzások miatt a magaviselete nem 10-es. Sajnos. Kicsit elkanászodtunk, de a következő tanévben ezt még helyrehozhatjuk. Amúgy az osztály média 9,08, az összes hiányzások száma 2046, ebből igazolt 1895. Tanulmányi eredményein a tavalyi tanévhez képest javított 12 tanuló, rontott 17 tanuló, 1 tanuló általánosa ugyanannyi, mint a tavalyi tanévben. Na, eddig tartott a statisztika, nézzünk most egy pár kellemesebb dolgot...

Főzőcske, de okosan!

Az első félévben különösebb események nem történtek. Végigélveztük a kilencedikesek gólyabáli műsorát, majd elkezdtünk tanulgatni is. Aztán jött a Mikulás, megajándékoztuk a hatodikosainkat és egymást, majd néhányan az adventi koszorú készítésben is részt vettünk. A téli vakáció gyorsan elröppent, aztán az események is egy kicsit felgyorsultak. Jöttek a dolgozatok, közben kezdtünk készülni a tizenkettedikes nagykorúsítási műsorával is, ami nagyon jól sikerült és valamilyen formában mindenki kivette a részét a munkából. Volt gyönyörű

XI. B osztály

tánc, vidám jelenet, ének... utána meg jó kis közös vacsora a Gondúzóben. Az iskola hagyományos farsangi bálján is szerepeltünk, Antika, Fancsali Barni meg Dávid mulattatta a közönséget, Janett volt a bemondó.

A második félévben aztán már a tanulást is komolyabban vettük, jöttek ugyanis a különböző versenyek, ahol egyik-másik osztálytárs kitűnően megállta a helyét. Pl. Székely Erika, Vass Annamária és Szakács Csilla matematikából jeleskedett, arany-, ezüst- és bronzérmeket is nyertek. Ugyancsak matematikából, egy másik versenyen, Both Robi és Györfi Csaba is erősítette a lányok csapatát. Tamás Janett és Mózes Emőke a Tudászon szerzett első helyet iskolánknak, Pál Kinga Orsolya pedig a Torent táncversenyen öregbítette iskolánk hírnevét. A tanulás mellett azért ebben a félévben is lazítottunk egy-egy kicsit. Márciusban megünnepeltük a lányokat egy közös pizzázással az osztályban, majd a városi diáknapokon szórakoztunk. Végül a tizenkettedikeseket is elbűcsúztattuk és már itt is volt a nagyvakáció. Hurrá!!!

Dénes Henriette

Csoportkép hátból.

Hétköznapok és ünnepek ZAJLÁSÁBAN. Talán így lehetne összefoglalni ezt az évet. Semmi túlságosan kirívót, érdekeset nem tettünk, csak él-tük az iskolai és otthoni mindennapjainkat, igyekezve mégis mindenben RÉSZT VENNI, amiben kell, amiben csak lehet, amiben érdemes. És ha ezeket az eseményeket visszapörgetjük, mégiscsak összegyűl egy beszámolónyi belőlük. Nem is rossz dolog így számba venni a MÚLTAT, hiszen a nagy zajlás miatt gyakran úgy elrohanunk a dolgok, helyzetek, a JELEN mellett, hogy nem tudjuk eléggé közel engedni magunkhoz, nem tudjuk megfelelően magunkba építeni, elzárva ezzel saját fejlődésünk útját.

Szeptemberben, az osztály nem kis meglepetésére és felháborodására, új osztályterembe kellett költöznünk. Szerencsénkre nem kellett ismét meszelnünk, s a régi osztályunk színeit is viszontláthattuk, bár kissé halványabb változatban. Hamarosan beláthattuk, hogy nem is olyan rossz ez a terem, hiszen ablakai a Bocskai-háztól a Városi Könyvtárig tárják elénk a város életét, pletykáit (ki kivel, mikor érkezik, távozik, merre jár lyukas órán, stb.).

Az új osztályba új osztálytársunk is érkezett, Kiss Gabriella személyében, akinek komoly, csendes, tanulásra biztató jelenléte jótékonyan hatott ránk.

Az első „szereplés” a XI. B-től a *101 Dalmát Kistörpe* című meseparódia volt, amellyel a Mese-napon léptek fel.

Néhány hét múlva már beindult az élet, miskolci cserediákokat fogadtunk, Seszták Beátát és Czagány Évát, tőlünk pedig Csont Krisztina lett rövidke időre miskolci diák.

Októberben megejtettük az első osztálykirándulást is, Varságon, a Nagy-lak-ban, ahová már hazajáróként érkeztünk. Csodálatos őszi időt fogtunk ki, mely kedvezett a barangolásnak, a kilátó, a vízesés, a közös étkezések hangulata mélyen a lelkünkbe vésődött.

Novemberben ismét önkénteskedtünk, a Telefonos Lelkisegélyszolgálat Nyílt Napján osztottunk szórólapokat a Patkóban, reklámozva a szolgálatot.

Decemberben oroszlánrészt vállaltunk a hagyományos Karácsonyi Vá-

sár megszervezésében és lebonyolításában. Az árusítás mellett a berendezésben, hangulatteremtésben is jelen voltunk, Sebők Éva, Pap Szidó és Ferenczi Boró angyalbőrbe bújva álltak szobortalapzatra, a járókelők nagy csodálkozására.

Az első félévet a szintén hagyományos farsangi kosaras bál zárta, amelyen osztályunkat Előd és Artúr nagy szakértelemmel, jó humorral képviselte, katonaruhában, és persze Zene Zoli is becsülettel húzta a talpaláva-lót kivilágos virradatig.

A második félév legnagyobb eseménye és egyben kihívása számunkra a nagykorúsítási ünnepség megszervezése volt, a XI. A-val közösen. Kicsit nehéz volt megtalálni a közös hangot, a legjobb ötletet, a legjobb kivitelezést, de megérte a fáradozást! Közelebb került egymáshoz a két XI. osztály, sikerült megörvendeztetni és meghatni az ünnepeket és a jelenlévőket. Azt hiszem, nemcsak az előadásra, hanem a rengeteg próbára is szívesen emlékszünk vissza, még akkor is, ha egyeseknek ez csak jó lógási alibit, vagy elmaradt románórákat jelentett. Az előadás fénypontja az angol keringő lett, melynek igazi bálos hangulata, méltósága még a mai posztmodernhez szokott diákságot is megbabonázta. A műsor után a két XI. a Gondúzóban lazított, finom vacsora és élőzene mellett.

A második félév, mint általában, most is gyorsan elrohant. Májusban a sulibörzén ügyeskedtek a tizenegyedikesek, iskolánk jó hírért tolmácsolva, Madaras Misi és Prázsmári Kriszti pedig a református egyház nagy Debreceni Zsinatán képviseltek bennünket. Kórustagjaink Tokajban kirándultak.

Néhány verseny is volt, amelyen a XI. B-sek jeleskedtek, például a marosvásárhelyi Honismereti Vetélkedő, a halásztelki vetélkedő, a besztercei Országos Bibliaismereti Vetélkedő, a kolozsvári Országos Történelem Olimpiász, Gordius matekverseny, angol Kenguru, a szovátai Reneszánsz Verseny, a bánffyhungyadi Országos Varróverseny, Curie Emlékverseny, Földnap Vetélkedő.

Egy lelkes kis csapat a városi diákpolgármesteri kampányba is belevágott, sajnos, nem a várt eredménnyel. Lassan, de biztosan közeledett az év vége, a tizenkettedikes diáktanács-elnök átadta tisztségét osztályunkból Kakasy Szidóéknak, s máris szerveznünk kellett a ballagási ünnepséget. Bár a maturandus után ez gyerekjátéknak számított, mégis nagyobb súllyal

nehézedett ránk amiatt a fájdalmas felismerés miatt, hogy jövőben már nekünk is ballagnunk kell...

Ahogy öregeink mondanák, „a mi szekerünk is lejtőre kapott már”, azaz középiskolás éveink derekán járunk, s már visszafele számlálhatjuk napjainkat az ősi kollégium biztonságos falai közt. Vajon, jól végeztük-e dolgainkat? Vajon, megtettünk-e mindent, amit megtehettünk? Ha megszámláltatunk, vajon, elégnek találtatunk? Kétséges, hiszen emberi törekvéseink Isten áldása nélkül hiábavalóak, tetteink csak hit, remény és szeretet által válhatnak igazán eredményessé:

„A tett értékét nem emberi fontossága szabja meg, hanem a jelenlét, a készenlét, a szeretet foka, amelyet belevittél.” (Michel Quoist)

Erre biztatlak tehát benneteket, és kívánok mindannyiunknak egy igazán értékes, szépen megélt tizenkettedik osztályt!

*Lőrincz Mária
osztályfőnök*

Az eltelt évek margójára

XII. A osztály

„Ha nem tudod, hogy melyik kikötő fele tartasz, a szelek nem segítenek.”

Seneca

Egy tibeti mondás szerint „minden nagy út az első lépéssel kezdődik”. Így kezdtük mi is négy évvel ezelőtt! De akkor, a kezdet kezdetén, a ránk váró négy éves utazás egy örökkévalóságnak tűnt. És ahogy a hetek, a hónapok és az évek teltek, az időtartamok mintha lerövidültek volna. A közös munkában egyre több örömünk telt és egyre bátrabban haladtunk előre. Rövid időn belül az egyénekből közösség jött létre, és az volt az érzésünk mintha mi örök időktől fogva együtt lettünk volna és örök időig együvé tartozunk. A csapatunk nem hogy fogyott volna, hanem létszámában is jelentősen gyarapodtunk. Az eredmények láttán a fáradtságot feledtük, mindig új erőre kaptunk és az eseményhorizonton egyre inkább új távlatok jelentkeztek. Tanulással-kirándulással, vetélkedőkkel-szórakozással és sok minden más haszonnal és jóval, testben épülve és lélekben gyarapodva telt el a négy esztendő.

Eredményes volt ez a tanévünk is! Akár csak a többi. Elég, ha csak a gólyabálra, tantárgyversenyekre, sportvetélkedőkre, nagykorúsítási-, kicsengetési- és az évzáró ünnepélyre gondolunk. De most nem ezeket akarom felidézni, hanem azokat a gondolatokat, amelyek látszólag másról szólnak, de valójában rólunk, a csapatról beszélnek.

Gyermekkoromban sokat álmodoztam, és az igazi álmaimat az ÚRIS-TEN a szó konkrét vagy átvitt értelmében beteljesítette. Többek között arról is álmodtam, hogy hajóskapitány leszek. Szebbnél szebb vitorlás hajókat építettem. S a házuk előtt folyó Gyepes patak nagy göbbenőit tengernek képzelve, a szelek szárnyán útra keltem velük. A vitorlák dagadtak, a hajók repültek. És ott a patak partján napsütésben, szélben vagy esőben álmodtam a jövőről. Egyre inkább szebb és nagyobb terveket szőttem. De a gyermek felcseperedett. Ifjú lett belőle és elhagyta gyermekkori szo-

kásait. A hajóimat az arra érdemes kisebb falustársaimnak adtam, azzal a meghagyással, hogy ők is, a maguk módján, álmodják tovább az álmot. Én pedig a reáltudományok világába vezettem. A régi álmok helyett újak születek. Tizedikes koromban egyre inkább arról álmodoztam, hogy ha az idő eljön, fizika-kémia szakos tanár leszek. Az álmom 1990 őszén valóra vált. Majd nyolc évre rá a régi álmom is ideig-óráig beteljesedett. Dunai hajós lettem! Magammal víve egy autóbusznyi diákot, és 211 km-t eveztünk a vén Dunán. Egy röpké hét után az álom szertefoszlott. Újabb évek, újabb álmok és újabb tervek! De 2005 egy különleges esztendő! Azon vettem észre magam, hogy nem is hajóskapitány lettem, hanem egyből flottaparancsnok. A refis admirális 28 lélekhajó kommandírozásával bízott meg. Ekkor teljesedett be, most már a szó átvitt értelmében, az én gyermekkori álmom. Szeptember 1-én a refis kikötőbe seregszemlére érkeztek az újonc lélekhajók. A seregszemlét egy pár napon belül próbahajózás követte, a gólyatábor. A refis vizeken való navigálást ismerő hajóosztályok, flottaparancsnokok és obsitosok (Peti bácsi) voltak a segítségünkre. Két nap elteltével a csapat már annyira összeszokott, hogy akár konvojban is tudtunk haladni. Az első év navigációs programja elsősorban a belvizekhez kapcsolódott, de már erőnket, képességeinket és lehetőségeinket próbálva kiveztünk a tizenhétfalusi „vizekre”. Tavasszal pedig a budapesti Veres Péter Gimnázium flottájával együtt navigáltunk erdélyi tájakon. A másodév már merészebb volt. A hargitai bemelegítő hajózás után egy hosszabb hajóút következett. Most már a szó konkrét értelmében is együtt hajóztunk Budapesten, a vén Dunán. A harmadév az egyetemeknek nevezett nagy kikötőket célozta meg, mintegy előrevetítve a jövőt. De bejött a képbe egy csendes kikötő is. Varság, Nagyikútnak nevezett, meghitt öblében sokszor ringtak a hajóink. A negyedév a sodró vizek éve. Az események sodrásában és az idő szorításában csak azt vettük észre, hogy az érettségi vizsgákon és az egyetemi felvételin is már túl vagyunk. A flotta, egy sikeres expedíció után, újból itt van a refis kikötőben. Egymásnak örvendve újból találkozunk. Ujjongva számolunk be élményeinkről. De valójában mindenki a horizontot kémleli. Mert csak egy pár hét, és a régi flotta kis konvojokra szakadva veszi célba a távoli kikötőket. A zászlóshajó viszont marad. És a régi flottaparancsnok kémleli a vizeket, figyeli a szelek járását és a navigációs térképen tervezi-rajzolja az újabb négy évre szóló útvonalakat. De tudom azt, hogy a régi flotta még egyszer felvonul. Hisz ti kértétek azt,

XII. B osztály

hogy a gólyatáborban együtt taníthassuk hajózni az újoncokat! S ha majd eljön szeptember közepe-vége, a képzeletbeli hajókürtök felbúgnak, és a régi-új hajók elindulnak a ködös, távoli vizekre.

Most nagyobb a hullámverés, mint négy évvel ezelőtt. És a meteo-

lógiai előrejelzés sem kecsegtet sok jóval. De nem féltelek titeket, mert úgy érzem, hogy felnőttemek a feladathoz! Így hát: „Szálljon rátok minden áldás. Hajnalonként szebbé váljon az álmotok és szemetekkel lássátok a virág nyílását, hogy annál több kedvetek legyen. Minden jókkal együtt a búzával annyi öröm nőjön nektek, hogy azzal megérjétek esztendőről esztendőre.”

*Cseke Á. Károly
osztályfőnök*

„A IX. B egy zajos, ügyes, értelmes és tanulni lusta társaság.” Nem tévedés! Ezelőtt négy évvel ezt a sort azután írta le Borbáth Szőcs Nóra osztályfőnök, miután elmesélte a gólyatábor élményeit. E szavai nem szorultak cáfolatra négy év után se. Az sem, hogy „nálunk van egy kivétel: Kristály László Zsolt, ő az éltanuló. Nem osztályelső, hanem csupa tízes, iskolaelső.” Városi összehasonlítást az érettségi eredmények kifüggesztése után végeztünk. Nem volt meglepő. Nóra tudta akkor, hogy a városban ő lesz az első és az is maradt az udvarhelyi körzetben érettségizők között. „Azután van egy Kovács András Péter, akinek a nevét az egész iskola megjegyezte.” A gesztusai, a hangoskodása miatt az igazgató figyelmeztette: „la noblesse oblige.” Tőkés Zsolt utalt a szülőkre, nagyszülőkre, akik kitűnően gyakorolták hivatásukat. És ugyanakkor gondolunk a teológia szakra. Az osztályunkban sokan voltak olyanok, akik későn győződtek meg arról, hogy a teológia annyira előkelő, hogy csak a bölcsészettel egyenrangú, a szaktudományok, amilyen a filológia is, csak eszközök maradnak.

A két kiemelt tanulón kívül sok erős egyéniségű és céltudatos tanuló volt az osztályban. Tanév közben sokan dolgoztak, megszerezték a gépkecsivezetői jogosítványt, vagy magánórára jártak. Belefért a tanítási idejükbe egy – egy kiruccanás a Kalaposba, a barátokkal, és bebizonyították az iskolában, hogy jobban tudnak kosarazni, mint a náluk fegyelmesebb Á-sok. Három tanítási nap végén rajz vagy zeneóra volt az órarendben és akkor a négy fal túl szűk keretnek bizonyult. Osztályfőnök és szaktanár kíséretében kimozdultunk egy-egy öregotthonba, templomba, közös órára a végzős katolikus osztállyal vagy éppen törvényszéki tárgyalásra.

A gólyából és a belépődíjből származó nyereség kezelése, a kieszengetési kártyák és a tabló megtervezése, a maturandus ünnep és a bankett helye sok vitát gerjesztett és gyorsabban pörgette az időt.

A pontosság nagyon kevés embernek erénye. Kassai Attila tornatanár megszoktatta a többséget, hogy ne késsenek az ő órájáról. A románórákra is következetesen kellett készülni. Kelemen Emilia tanárnő mércéjét évekkel ezelőtt meg kellett szokni. És megtörtént a csoda. Sok év után senki nem bukott a román írásbeli vizsgán. Máskülönben román és magyar iro-

dalomból komoly próbaérettségit tartottunk. Szigorú tanárnők társultak a mieinkhez: Stângă Manuela és Tassaly Ildikó. Biztató próbaérettségi eredmények jelezték az igazi sikert. A román írásbeli érettségi eredmények azonban ellentmondásokat is tartalmaznak. Olyan tanulók, akik évközben ötöst érdemeltek nyolccsal vagy kilencessel érettségiztek. Voltak olyanok is, akik egy-két jeggyel kevesebbet kaptak, mint a tanárnőjüktől.

Bibliismeretből is a következetes számonkérés elősegítette a két érettségi vizsgát: az egyházit és az állami. Azok, akik nem tanultak rendszeresen, behozták a lemaradást a vizsga előtt. Azok számára, akik lógtak, vagy nehezen tűrték a figyelmeztetést, mint például Simó Jócó esetében is, alkalmaztuk az ún. utolsó figyelmeztetést. A többek között utolsó figyelmeztetésben részesült Jakab Tímea bibliismeretből kitűnően érett-

ségizett. Ő az egyetlen, aki nem az egyetem padjait koptatja. Tímea egy jól fizető munkahelyre vár. A többiek továbbtanulnak, szakokat választottak a felsőoktatásban: orvosi – 3, orvosi asszisztens – 1, tanítóképző – 2, jog – 4, gyógypedagógia – 2, turizmus-földrajz – 2, román-angol – 2, építészmérnöki – 1, területrendezés – 1, alkalmazott idegen nyelvek – 1, közigazgatás – 1. Közgazdaságra négyen elmentek Dániába a koldingi egyetemre, ketten pedig itthon tanulják ezt a szakmát. Nem utolsó sorban említtem Kristály Lászlót, aki református lelkipásztori egyetemi képzésre nyert felvételt.

Befejezésül megemlítem az osztályfelelőst. Ő Andrási Hanna volt, aki csupa lélek, kitűnő énekes és szervező, jó tanuló, aki a kommunikáció és közkapcsolatok szakot választotta.

Mindnyájuknak sok sikert kívánok a tanulásban és az életben!

*Popa János
osztályfőnök*

A bentlakás

„Már nagyon vártam a tanév kezdetét, nevelőnő, egész nyáron hiányzott az intris élet, a nagy beszélgetések, a jó tanácsok, a sok nevetés, a szerdai áhítatok, a filmnézések, olyan jó újra itt lenni” – egy bentlakó diák megjegyzése.

A kollégium első emelete több, mint száz diák számára nyújt „otthont” egy tanév során. Két hálóban fiúk, tíz hálóban lányok laknak, hálónként tizenketten, tízen, nyolcan, heten vagy öten. Ha sikerül kialakulnia hálónként egy „jó kis csapatnak”, „bandának”, „heten, mint a gonoszok” közösségnek (ahogyan ők nevezik), akkor nagyon ragaszkodnak egymáshoz, igen hamar megtanulnak alkalmazkodni a bentlakó életformához.

Az internátusba való beköltözés olyan kötelezettségekkel, feltételekkel jár együtt, mint a rendszabályzat, a mindennapi program betartása, és a helyi étkezdében való étkezés.

Napi programjuk: reggel 6⁰⁰-kor vagy 7⁰⁰-kor ébrednek, 7³⁰-ig reggeliznek, 13⁰⁰ – 15³⁰ között ebédelnek, 17⁰⁰ – 19⁰⁰ között szilenciumon tanulnak, 19⁰⁰ – 20⁰⁰ között vacsoráznak, 20³⁰-tól 21³⁰-ig a szolgálatosok takarítanak és este 22⁰⁰-kor lefekvéshez készülődnek, sokan már alszanak. Minden napjaikban a nevelőnők és az éjszakai felügyelők segítségére, figyelmére számíthatnak.

Szabadidejükben, ha nem az épületen kívül tartózkodnak, lehetőségük van TV-t nézni, internetezni – minden háló rendelkezik egy számítógéppel –, hetente egy alkalommal az iskola sporttermét is használhatják.

Szerdánként részt vehetnek a számukra tartott „Nyolctizenöt”-ös áhítaton.

Havonta egyszer az „intris filmklub”-ba nemcsak nevelő jellegű, hanem, ahogyan ők nevezik, „kacagós”, „bulis”, vagy „komoly”, „sírós” akár „fiatalos” filmeket, rajzfilmeket tekinthetnek meg.

„Intri-bulit” is szerveznek, mely zártkörű jellege miatt a tanév elején az ismerkedést, végén pedig a búcsúzást könnyíti meg.

Reméljük, mind a találkozás, mind a búcsúzás, az elkövetkező tanévben is örömmel tölt el benneteket.

*Both Emese Gizella
és Gáspár Lujza
nevelőnők*

A kórus

„Az ének felszabadít, bátorít, oldja a gátlásokat és a féltékenységet, serkenti a munkakedvet, figyelemre, fegyelemre szoktat, megszeretteti az iskolát, fejleszti a közösségi érzést. Kifejleszti a zenei érzéket, megadja a zenei műveltség alapját, ami szebbé, gazdagabbá teszi az életet” – Kodály Zoltán.

Akárcsak az elmúlt két évben, iskolánkban idén is két kórus működött: az V–VIII-os diákokból álló „Kicsikórus”, és a IX–XII-esekből álló „Nagykórus”.

Mindkét kórusnak, illetve az együtt éneklés iránt táplált szeretetüknek nagyon sok szép zenei élményt köszönhet iskolánk. A sokasodó kihívások egyértelműen jelzik, hogy a kóruséneklés iskolánkban jó úton jár, és szükségyszerű a továbbfejlesztése.

„Kicsikórus”

Az általános tagozatra járó diákjaink harmadik éve gazdagodnak a zene léleképítő, lélekszépítő hatásával.

Énekelve kezdtük meg a tanévet szeptember 15-én, ugyanis az ünnepélyes tanévnyitón felavattuk iskolánk új tornatermét.

Az októberi hónap volt talán a legszínesebb ebben az évben, hiszen három alkalommal is énekelhettünk különböző helyszíneken. Október 12-én a felsősófalvi református templomban, majd október 19-én a szombatfalvi református templomban vendégszerepeltünk. Nagy megtiszteltetés volt számunkra, hogy Sólyom Lászlónak, a Magyar Köztársaság elnökének énekelhettünk október 27-én, személyes látogatása alkalmából.

A karácsonyi darabok a legkedvesebbek számunkra a kórusrepertoárunkból. Decemberben, az év legmeghittebb hónapjában Parajdon vendégszerepeltünk adventi énekekkel, majd december 19-én, az iskola ebédlőjében, a karácsonyi műsor keretén belül teremtettünk bensőséges hangulatot.

December 25-én, a városi nagyparkban énekelünk a Meseváros látogatóinak.

A 2009-es év első felében, több ízben szerepeltünk a Belvárosi és a szombatfalvi református templomban.

Immár harmadik alkalommal léptünk fel a székelyudvarhelyi Palló Imre – Bárdos Lajos Éneklő Ifjúság Fesztiválon, melyre május 9-én került sor a Művelődési Házban. Ez a színvonalas kórusfesztivál minden évben nagy kihívást jelent számunkra, de ez idáig az éneklés szeretete és a kitartó munka minden évben meghozta gyümölcsét.

Az év végén végre messzebbre utazhattunk, Backamadarásra, ahol nagy szeretettel és tisztelettel fogadtak bennünket. Felemelő érzés volt iskolánk alapítója Kis Gergely szülőfalujának utcáin járni, templomában istentiszteleten részt venni és énekelni.

A 46 éneklő diákból álló „Kicsikórusnak” az év folyamán tanúsított lelkesedése és kitartása példaértékű.

„Nagykórus”

A három szólamból álló „Nagykórus” igencsak színes és színvonalas repertoárt tudhat magáénak, melyet évről évre gyarapítunk. Az évet egy intenzív kórusévtévégével kezdtük Varságon, melyen megalapoztuk az előtűnk álló kihívásokhoz szükséges tudást. Az új kórustagok beilleszkedése kóruséletünkbe egyszerűbb volt, mint hittük, hihetetlen gyorsasággal és tehetséggel sajátították el a többszólamú éneklés fortélyait.

Első ízben október 27-én Sólyom László, a Magyar Köztársaság elnökének fogadásán énekelünk iskolánk udvarán. Október 31-én, mint minden évben, a reformáció ünnepe alkalmából szintén felléptünk a szombatfalvi református templomban.

Szinte egy évet készültünk a kórus első külföldi útjára, Tokajba, melyet egy kóruscsere programmal kivitelezhettünk. A Tokaji Ferenc Gimnáziummal a kóruscsere program első szakasza 2008. áprilisában valósult meg, amikor a vendégkórust fogadtuk iskolánkban. A közös kirándulásokat egy közös hangverseny követte a székelyudvarhelyi városháza Szent István termében.

Viszontlátogatásunkra 2008. november 27-én került sor a Tokaji Fe-

renc Gimnáziumba, ahol egy kisebb fellépéssel mutatkoztunk be. Délután megnéztük Tokaj városát, nevezetes épületeit, műemlékeit.

Szombaton az első állomásunk Vizsolyban volt, ahol megtekintettük a Károli Gáspár által első ízben magyarra fordított Bibliát: a Vizsolyi Bibliát. Ének és áldás után Sárospatakra mentünk, ahol a Rákóczi várat és a Református Kollégiumot látogattuk meg. Útközben Szerencsen is megálltunk, ahol egy Makovecz Imre tervezte templomot csodálhattunk meg.

Vasárnap a Sátoraljaújhelyen megszervezett II. Nemzetközi Kórustalálkozón énekeltünk.

Az idő szűke miatt kissé fárasztó, viszont felejthetetlen élmény volt az egész utazás. A fáradalmak, nehézségek, közösen megélt élmények, úgy tűnik, még erősebben összehozták a társaságot.

Nemsokára következett a Székelyudvarhelyi Református Gyülekezetek kórusainak hatodik találkozója, ezúttal a szombatfalvi református templomban, ahol rendszeres résztvevőként idén is énekelhettünk.

A felsorolt szerepléseken kívül több alkalommal is felléptünk iskolai ünnepségeken, istentiszteleteken a Belvárosi református templomban.

E tanév utolsó előadására az iskolai ballagáson került sor.

Tagadhatatlan, hogy a fakultatív, órák utáni kóruspróbákon gyakran kis létszámban jelentek meg a kórustagok, mégis, a tavalyi évhez hasonlóan, ebben a tanévben is számos sikeres fellépést, tapasztalatot tudhatunk magunkénak.

„Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, melyekbe csak a zene világít be”. Kodály Zoltán

*Boldizsár-Deák Szidónia
ének-zene szakos tanárnő*

Matematikában is vannak jó eredményeink!

Mint minden tanévben, a 2008/2009-es tanévben is iskoláink tanulói különféle területeken igyekeztek kamatoztatni a tehetségük és szorgalmuk alapján, a tanulás útján továbbfejlesztett tudásukat. Ez így volt a matematikában tehetséges tanulók esetében is. Ellenben sajnálattal kell tudomásul vegyünk, hogy az egész emberiség életét átfogó gazdasági krízis mindenütt nyomot hagyott, így egyre kevesebb tanuló jelentkezik a fizetéses matematikai versenyekre (Gordiusz, Kenguru, Matematika Tudásfelmérő), és sajnos 1-2 verseny kivételével a rangosabb versenyek fizetések. Ellenben nem mindegyik verseny esetében a magas részvételi díj az akadály, hanem a diákok egyre lankadó érdeklődése – mint általában a különféle versenyeken való részvételek –, hiszen ezek az előzetesen alapos, folyamatos és aprólékos, igényes felkészülést feltételez. Mindezek ellenére vannak – és remélhetően mindig lesznek – diákjaink, akik a matematika területén is említésre vagy éppen kihangsúlyozásra méltó eredményeket érnek el.

Kezdjük előbb a líceumi tagozat eredményeivel.

Szakács Csilla XI. A osztályos tanuló eredményesen vett részt a Matematikai Tantárgyverseny körzeti szakaszán, és mivel továbbjutott a Csíkszeredában megrendezendő megyei szakaszra, ezért elért eredményei alapján meghívót kapott a Marosvásárhelyen megrendezendő EMMV-re (Erdélyi Magyar Matematikaverseny) is, ahol a székelyudvarhelyi csapat tagjaként jól szerepelt.

László Zoltán IX. A osztályos tanuló a Kenguru Matematikaversenyen elért 116,75 pontszám alapján meghívót kapott a Bukarestben megtartandó országos döntőre. De mivel ezen a szinten a tételeket nem fordítják le a tanulók anyanyelvére, úgy döntött, hogy inkább nem vesz részt az országos selejtezőn.

A 2008/2009-es Tudásfelmérő Teszt (Evaluare În Educație la Matematică) ezúttal is 3 fordulóból állt, de az I. forduló időpontja egybeesett a Gólyabállal, így az I. fordulón egyetlen tanuló sem vett részt. Ellenben

a II. és III. fordulón (noha ott is esemény és dátumütközések voltak) már több tanuló is jól szerepelt.

Székely Erika Klementina XI. A osztályos tanuló a Tudásfelmérő Teszt II. fordulóján a 100 lehetséges pontból 95-öt megszerezve ebben a fordulóban az országos 4. helyezést érte el a közel 600 tanuló közül, és így meghívták az országos döntő szakaszra is, ellenben eseményütközési dátum miatt nem tudott ott részt venni.

Ugyanezen a II. fordulón eredményesen szerepeltek és így díjazásban részesültek a következő tanulók is:

Tuzson Kamilla Lilla IX. A osztály (81 pont) első helyezés, oklevél és arany fokozatú érem,

Sándor Szidónia Mónika X. A osztály (83 pont) első helyezés, oklevél és arany fokozatú érem,

Miklós Hajnika X. A osztály (79 pont) második helyezés, oklevél és ezüst fokozatú érem,

Vass Annamária XI. A osztály (76 pont) második helyezés, oklevél és ezüst fokozatú érem,

Szakács Csilla XI. A osztály (70 pont) harmadik helyezés, oklevél és bronz fokozatú érem,

Szőcs Barna XII. A osztály (83 pont) első helyezés, oklevél és arany fokozatú érem,

László Lóránt XII. A osztály (75 pont) második helyezés, oklevél és ezüst fokozatú érem,

Bordi László Lehel XII. A osztály (69 pont) harmadik helyezés, oklevél és bronz fokozatú érem,

Kovács Zsuzsanna XII. A osztályos tanuló (66 pont). Dicsérrő oklevelet kapott.

A III. fordulón a következő tanulók értek el díjazást:

Tuzson Kamilla Lilla IX. A osztály (91 pont) első helyezés, oklevél és arany fokozatú érem,

Sándor Szidónia Mónika X. A osztály (79,5 pont) első helyezés, oklevél és arany fokozatú érem,

Pálfi Tünde X. A osztály (72,5 pont) harmadik helyezés, oklevél és bronz fokozatú érem,

Miklós Hajnika X. A osztály (72 pont) dicséző oklevél,
Székely Erika Klementina XI. A osztály (70,5 pont) első helyezés, oklevél és arany fokozatú érem,

Szőcs Barna XII. A osztály (80,5 pont) első helyezés, oklevél és arany fokozatú érem,

Bordi László Lehel XII. A osztály (75 pont) második helyezés, oklevél és ezüst fokozatú érem,

Kovács Zsuzsanna XII. A osztály (70,5 pont) harmadik helyezés, oklevél és bronz fokozatú érem,

A Gordiusz Matematikaversenyen a következő tanulók értek el jó eredményeket:

Jobb Tamás X. A osztály 103 pont, Györfi Csaba XI. A osztály 91 pont, Both Róbert XI. A osztály 98 pont, Székely Erika XI. A osztály 100 pont, Szakács Csilla XI. A osztály 105 pont. Így a XI. A osztály kiváló csapateredményt ért el.

A humán tagozaton Kosztin Tamás XI. B osztály 85 pontja, és Vinczelér Zsuzsanna XI. B osztály 75 pontja szintén jó eredménynek számít.

Az általános V–VIII. osztályos tanulók jó eredményeiből a következőket hangsúlyozzuk ki:

A MatLap Ifjúsági Szakfolyóiratban évente meghirdetett Feladatmegoldói verseny közli mindazon tanulók névsorát és pontszámaikat, akik a lap bármely számából feladatmegoldásokat küldtek be. És természetesen a tanév végén a Feladatmegoldói Verseny győzteseit az elért legtöbb összpontszám alapján rangsorolják. A MatLap Feladatmegoldók rovatában rendszeresen megjelent tanulók neve a következő: az 5. osztályból Geréb Dávid, Dósa Anett, Györke Krisztina és Sztojka Borbála. A 6. osztályból Tóth Emőke, Kelemen Kinga, Szikszai Katalin, a 7. osztályból Geréb Koppány, Tófalvi Magdolna, Kolumbán Zsolt, Bálint Zsolt. A 8. osztályból Szőcs Szabolcs. Szomorúan kell észrevennünk, hogy a líceumi tagozatról ebben a tanévben egyetlen tanuló sem küldött be megoldásokat, noha a líceum mind a 4 matematika-informatika osztályában a tanulók zöme előfizetett a MatLapra. De reméljük, hogy jövőre ők is kedvet kapnak főleg, hogy vannak, akik kisebb osztályos korukban ezt megtették.

A Matematika Tantárgyversenyen (amit a szokásos Matematika Olimpiász néven emlegetünk), a következőket nyugtázzhatjuk.

Az 5. osztályból résztvettek: Fodor Zsófia, Sztojka Borbála (4. helye-

zés), Geréb Koppány (5. helyezés). A 6. osztályból Kelemen Kinga és Tóth Emőke vett részt. A 7. osztályt csupán Geréb Koppány „képviselte”. A 8. osztályból Ülkei Beáta és Ülkei Tímea vett részt. A megyei szakaszra a következő tanulók jutottak tovább: Sztojka Borbála és Geréb Dávid mindketten az 5. osztályból és Sztojka Borbála a megyei 3. lett!

A már hagyományossá vált Zrínyi Ilona versenyen a résztvevő tanulók és az elért pontszámaik a következők voltak:

Az 5. osztályból Fodor Zsófia (85p), Geréb Dávid (87p), Sztojka Borbála (75p), Kénesi Kinga (75p), Jakab Zsuzsanna (70p), Gál Dorka (65p), Tófalvi Annamária (60p), Nagy Fanny (53p), Farkas József (33p). A 6. osztályból Gáspár Tibor (85p), Kelemen Kinga (82p), Hodgyai Norbert (61p), Vécsi Tímea (50p), Kovács Réka (31p). A 7. osztályból Geréb Koppány (109p), Szabó Bella (104p), Bálint Zsolt (80p), Kovács Tímea (77p), Kolumbán Zsolt (69p), Tófalvi Magdolna (67p), Paraschiv Dániel (65p), Kovács D. Norbert (60p), Nagy Zsolt (60p). A 8. osztályból Szőcs Szabolcs (55p), Kubanek Éva (50p), Lajos József (48p). Az elért eredmények alapján dicséző oklevelet kapott Gáspár Tibor VI. o., Geréb Koppány VII. o., Szabó Bella VII. o.

Ugyancsak hagyományosnak számított Kenguru matematikaversenyen is születtek jó eredmények. Osztályokra lebontva, a következőket emeljük ki: az 5. osztályban Sztojka Borbála (100,5p), Máté Dóra (70,25p), Fodor Zsófia (67,5p), Vécsi Andor (57,5p), Jakab Zsuzsanna (57,5p), Geréb Dávid (55,25p), Tófalvi Annamária (55p), Gál Dorka (50,75p), Zsombori Bfiborka (44p), Nagy Fanny (20,75p). A 6. osztályban: Kelemen Kinga (116,25p), Gáspár Tibor (94p), Boros Avarka (78,75p), Buzogány Zsuzsanna (71,5p), Tóth Emőke (71,25p), Kovács Réka (67,5p), Benczédi Zsófia (53,75p), Benczédi Barna 835,25p). A 7. osztályban: Geréb Koppány (91,5p), Kolumbán Balázs Zsolt (66p), Kovács Tímea (56,25p), Bálint Zsolt 851,25p), Benedek Attila (40,25p), Kis Német Erika (30,75p). A körzeti szakaszra továbbjutott tanulók közül Kelemen Kinga Fanny (112,25p), Gáspár Tibor (100,5p) és Tóth Emőke (71,25p) értek el kimagasló pontszámot.

A Tudásfelmérő Teszt II. fordulóján Boros Bálint VI. osztály (74 pont) első helyezést, oklevelet és arany fokozatú érmet kapott.

Befejezésül, mint ahogyan illik, nagyon reméljük, hogy a jó példa „ragadós”, vagyis az elkövetkező tanévekben is lesznek jó eredményeink. Eh-

hez természetesen sok kitartás, sok munka és sok-sok tanulás szükséges!
És egyúttal azt is reméljük, hogy akik ebben a tanévben jó eredményeket értek el, azok a tanulók a továbbiakban is kitartanak azon elv mellett, hogy csak a szorgalmas, következetes és értelmes tanulás hozhat jó gyümölcsöt!
Adja Isten, hogy így legyen!

Az 5–8. osztályos tanulókkal kapcsolatos információkat Szász Tikosi Zoltán matematikatanár szolgáltatta.

*Tuzson Zoltán
matematikatanár*

Táncos lábú apróságok Ördögfiókák

Iskolánk I–IV. osztályos diákjai a tanév során gyakran bizonyítják a népi játékok és néptánc iránt való lelkesedésüket, szeretetüket. Az elmúlt tanévben különböző ünnepek alkalmával mutatták be mindazt, amit heti rendszerességgel tanultak, gyakoroltak.

Sikerült felkészülni több „szereplésre” is, mindez lelkesedésüket bizonyítja.

A Márton-napi ünnepség alkalmával, a III. és a VI. osztályok közre-

működésével, az ünnepnaphoz illő népdalokat és köszöntőket ismételve jártuk hosszan az iskola folyosóját, majd az ebédlőben szintén a szokást meglevenítő népi játékokat és néptáncot adtunk elő.

Anyák napjára buzgón készültünk, az egy óránya tervezett ünnepségből a sok szerepelni vágyó, tehetséges gyermeknek köszönhetően, két és fél órán keresztül csengett az ebédlő az éneklő, szavaló, muzsikáló hangoktól. Itt nem csak a táncosok köszöntötték az édesanyákat, hanem az iskola kicsi kórusa, zenészei (furulyások, zongoristák, hegedűs és fuvolás diákok), az V. osztály is kivette részét a munkából.

A tanévet szintén szerepléssel zártuk közösen a táncosokkal és a furulyásokkal.

Gáspár Lujza

Padlás Filmklub

... hallom, hogy recseg a padló a lábunk alatt. Bizonyára ő sem tud megszólalni. Az újabb érzések megint belénk fojtották a szót. Leérvén a sötét folyosóra, belém karol és megszorítja a kezem... A síri csendet hirtelen az érzések áradata töri fel... Egymás szavába vágva, feldúltan próbáljuk feldolgozni az elmúlt két óra tartalmát. Leérvük a kapuhoz, de még mindig képtelenek vagyunk elszakadni egymástól... az élmények összekötnek minket...

Hétfő, egy újabb hét kezdete. Megszólal a csengő: nagyszünet. Nyüzgés mindenhol, és mi megint plakátolunk. Várom már a holnapot, vajon megint némán fogok lejönni a lépcsőn, feldúltan, tele érzelmekkel?

Ez mind a Padlás Filmklub, Kacsó Péter földrajz tanár vezetésével. Különböző témájú filmek kerülnek vászonra. Egy keményebb, mélyebb hatású filmet mindig egy könnyedebb, szórakoztató film vált fel. Néha egy-egy filmmel megemlékezünk a fontosabb eseményekről vagy ünnepekről, mint például a *Szabadság, szerelem* vagy a *Passió*.

Minden filmből tanulságokat vonhatunk le, vagy érzelmileg gazdagodunk. Ilyen film például az *August Rush*, amely egy olyan családot mutat be, melynek tagjai a világban szétszóródtak, de a zene összeköti őket, és egymásra találhatnak. A *Goya kísértetei* című film segít átélni az inkvizíció kegyetlenségeit, egy fiatal lány főszerepében. A *Trainspotting* című film betekintést nyújt az elveszett emberek világába, akiknek a drog az egyetlen menedékük. A *Slumdog millionaire* megtanít arra, hogy mennyire fontos az életben a szerencse és a tapasztalat. A *Hair* című musical elvezetett minket a hippy korszak csodálatos világába. Az *Im Juli* című roadmovie két fiatal kalandos utazását mutatta be.

A legmélyebb hatást a *Psycho* című film nyújtotta, ami a világ első horrorfilmje. Ez a film az effektek és a fejlett technika nélkül is megdöbbentést keltett azokban, akik megnézték.

Ha láttál egy olyan filmet, aminek úgy érzed, hogy mondanivalója és erkölcsi értéke van, akkor hozd fel a padlásra, mert lehet, hogy vászonra is kerül.

Zsombori Katalin és Varga Zsuzsanna

Sulibörze

A 2008–2009-es tanévben is sorra került a Sulibörze megszervezése VIII. osztályos diákok részére. Minden középiskola ez alkalommal saját diákjaival mutatja be saját iskoláját különböző szemléltető eszközök segítségével.

Már hagyomány iskolánkban, hogy a Sulibörze megszervezésében a XI. osztályos diákok vesznek részt. Ebben a tanévben név szerint a következők: Deák Attila, Demeter Előd, Kakasy Szidónia, Pásztor István, Simó Tamás, Tamás Janett, Téglás Hedviga és Vinczellér Zsuzsánna.

A szervezés ötletbörzével kezdődött, amikor is összegyűltünk a Lélekkuckóban és azon tanakodtunk, hogy mit érdemes bemutatnunk iskolánkból, melyek azok a fontos események, melyekről mindenképp szót kell ejtenünk. Bőven volt ötlet, nem volt nehéz olyan dolgokat találni, amelyek felkerülhetnek egy plakátra, bekerülhetnek egy power pointos bemutató-

ba. Szórólapokat, plakátokat, power pointos bemutatót készítettek a diákok. Heteken keresztül összegyűltünk a Lélekkuckóban, és dolgoztunk a diákokkal. Volt is eredménye a munkának, hiszen megszülettek a remekművek, és eljött a Sulibörze napja is, mely két napon keresztül tartott. A diákok egymást felváltva folyamatosan mutatták be iskolánkat az érdeklődő résztvevőknek.

A VIII. osztályos diákok kíváncsian figyelték a bemutatót, sok esetben az iskola előnyeiről és hátrányairól érdeklődtek. Diákjaink bátran és ügyesen állták a sarat.

A börzéről így írnak a diákok:

„Emlékszem nagy harc volt tavaly, amikor a pszichológia tanárnő megkérdezte, hogy ki szeretne részt venni a Sulibörzén. Olyan sokan jelentkezünk, hogy sorsolással kellett eldöntenünk, hogy ki mehet majd. A sorsolás után mindannyian örültünk, hogy mi képviselhetjük az iskolánkat. Megvoltak a csapattagok, de még csak azután jött a neheze. Nagyon sokat készültünk, mi is meglepődtünk, amikor belekóstolhattunk a kulisszák mögötti munkába. Mindenkinek megvolt a saját feladata. Volt, aki fotózott, volt aki prezentációt készített, mások rajzoltak, tájékoztatót készítettek, festettek.

Eljött a nap. Kicsit feszültek voltunk, tartottunk a technikai meglepetésektől, és attól, hogy valamit elfelejtünk. Berendezkedtünk és még egyszer átbeszéltük a forgatókönyvet. A becsődülő diákseregnek igyekeztünk pontos információkat adni. Nem hagytuk ki a lehetőséget, hogy rábeszélő készségünkkel ösztönözzük a jövődöbéli golyákat, hogy hozzánk csatlakozzanak, és tartozzanak a kollégium már nem olyan kicsi, de barátságos és szeretetteljes közösségéhez.

A hangulat és a csapatszellem nagyon jó volt. Véleményünk szerint sikeres és informatív volt a kisebbek számára. Úgy érezzük beadtunk apait-anyait. Igaz, hogy fárasztó volt minden diákcsapatnak ugyanazt elmondani, de megérte, és ha tehetnénk, újra részt vennénk.

Ezért is üzenjük azt az utánunk következő évfolyamnak, hogy hajrá, jó kedvvel vágjatok bele, mert tényleg jó buli, jobban megismerkedhettek egymással, a többi iskola tanulóival és képviselhetitek második otthonotokat!” (Vinczellér Zsuzsánna – Beáta és Simó Tamás)

Úgy érzem, zárómondatként Zsuzsa és Tamás mondata tökéletes, azt emelném ki belőle, hogy hajrá következő évfolyam, ügyesen és bátran képviseljétek második otthonotokat, ahogy az idei Sulibörzés csapat is tette.

*Tamás Zsuzsánna Orsolya
iskolai tanácsadó*

Királykő-magashegyi túra 2009

„Sikerült, mert az óceánon, nem a térképen hajóztunk.”
Thor Heyerdahl

Nemrég kezembe került egy válogatáskötet Elek apó gyermeklapjából, a Cimbora lapozó, amelyet a 2009-es hármas évforduló kapcsán szerkesztettek, hiszen iskolánk egykori növendéke százötven éve született, nyolcvan éve hunyt el, és 1969-ben, azaz negyven éve avatták fel a nevét viselő kisbaconi emlékházat. Az egykori Cimbora lapnak van egy cikksorozata amelynek címe: Tamás érdeklődik és egyik számában (22. szám 1925-ből) a világ legmagasabb hegycsúcsát mutatja be Apa Tamásnak imígyen: „A hegyek királya irtózatosan magas. Ha egy túlvilági erő felemelné, és az Adriai-tenger közepébe helyezné, még akkor is óriási csúcs emelkednék ki a vízből.”

A Királykő az 1460 méteres Adriai-mélységből még mindig 778 méterre emelkedne ki a 2238 méteres magasságával. Még a Fekete-tengerben is lehetne egy kisebb sziget.

2009 nyarán a Királykő a mi szigetünk volt. A „szigeten” történekről szól beszámolóim és próbálom úgy összeszedni gondolataimat, hogy a kedves olvasót hasznos tanácsokkal lássam el egy esetleges helyszíni túrához.

Pénteken, augusztus 8-án indultunk városunkból 15-en, 4 kilencedikes diák, 4 volt refis diák és 7 felnőtt kísérő. Az eső kísért utunkon, még akkor is könnyezett az ég, amikor Erdély legnagyobb parasztvárához sétáltunk fel Barcarozsnyón, és ugyancsak eső fogadott a Zernyesttől 13 km-re található Plaiu Foii menedékháznál is. Vicesen beszéltek, hogy ez a túra vajon vízitúra lesz-e? Estére alábbhagyott az égi áldás és megmutatta magát a meghódításra váró gerinc, így megérdemelve az első nap mottóját: „Szakadozik”.

A túra napján, reggel 7 óra után elhagytuk a sátrainkat és elindultunk a gerinc irányába. Tengerszintfeletti magassága a sátortábornak 849 m, a célbavett magasság pedig 2238 m, tehát csak a mai napi emelkedésünk szinte 1400 m lesz. A piros sávot követjük a Spirlea menedékhely irányába, amely

1440 m magasan fekszik. A menedékhely előtt, a meredek erdei ösvény mellett található az utolsó forrás, innen kötelező vizet vinni magunkkal (saját tapasztalat szerint erre a túrára nekünk fejenként 3-4 liter kellett volna). Mivel a jelzést nehezen lehet megtalálni, ezért Attila (a „tornatanárbácsi”) és Póker (a túravezetőnk) a menedéktől visszasétált és az egész csapatnak szállított ivóvizet. Rövidesen a meredek nyugati fal aljához értünk, innen pedig a legszebb és egyben a legnehezebb szakasz következett, ez az úgynevezett Deubel-ösvény, ahol láncok segítségével másztunk fel, egészen a 2200 méteren található gerincig (Grind-nyereg). Ez a hegység nyugati fala, ahol a természetjáró, a sportteljesítményen kívül gyönyörködhet a Deubel-sziklaüregekben, a meredek falak repedéseiben sárgálló havasi mákokban és az egyedi királykői szegfűvekben. A hegység tetejét a 2238 méteres Pásztor-csúcsot (vârful La Om) délután 2 óra tájban értük

el. Szép idő fogadott és gyönyörű kilátás: nyugatra a Iezer-Păpușa és a Fogarasi-havasok keleti része, keletre a Bucsecs-hegység vonulata uralja a láthatárt. A kiindulási pontunk a lábunk alatt húzódott, sátraink lenn a völgyben, távol mint csillagok az égen. Ebéd, csúcsokifogyasztás és fotózás után (a refis diákok az évkönyvet hozták el kelléknek a csúcsfotóra) fél háromkor indulunk el a Déli-gerincen a La Funduri nyereg irányába, a piros pont jelzésen. A gerinc keskeny és hatalmas mélységek fölött vezet. Nagyon sok helyen lassítottak min-

ket rövid meredek szakaszok, eközben havasi gyopárt fényképeztünk és zergéket. Ezen a szakaszon több helyen kötelező lenne láncal biztosítani az ösvény meredekebb, kitett részeit, hiszen életveszélyes is lehet itt egy megcsúszás. Ilyenkor elgondolkoztunk azon is, hogy vajon mitől Nemzeti Park a Királykő, mit tesznek a turisták biztonságának érdekében? A nehézségeket nagymértékben enyhítette Attila két literes flakonja, amelyből homoródi borvizet ihattunk, miután már minden vizünk elfogyott. Utólag is köszönet ezért a „tornatanárbácsinak”. Este hét órakor ereszkedtünk le a gerincről a kék háromszög jelzésen és a „Nagy kőfolyás” után már sötétben a fejlámpák fényében botorkáltunk a második csapat tagjaival. Az első csapat, a fiúk csapata (6-án) előre ment már az ereszkedéskor, hogy még napvilág érjenek le a patak völgyébe. Mi nagyon lelassultunk, egyrészt a fáradtság miatt, másrészt a fejlámpák hiánya miatt, ugyanis csak minden másodiknak jutott fejlámpa. A kilencedikes lányok figyelemreméltó megoldást találtak ki: egy sálba kapaszkodva irányították egymást Csenge és Imola, míg őket hátulról fénnel látta el Anett. A sötétben túravezetőnk, Póker vitt némi hangulatot, amikor egy LGT dalt énekelt nekünk: „Csak az jöjjön, aki bírja...” és így meg is született a nap mottója. Éjjel 1 órára értünk a sátrainkhoz és senkinek nem kellett ringató.

Másnap reggel az eső gyors ébresztőt fújt, sietősen pakoltunk és útra készen vártuk a járművet amely a „Szigetről” Zernyestre szállít majd.

A 18 órás fárasztó túra után, a lábizomfájós reggelen jött a kérdés: Jövőben hova megyünk? A jelen korszelleme tartalmaz ilyen alternatívát? Választani megint az „önkínzás” eme formáját, szenvedni a sziklák függőleges falain, meredt térdekkel ereszkedni a kőgörgetegeken és víz nélkül éjszaka az erdőt járni? Márai „Füves könyvé”-ben olvashatjuk ezt az „Arról, hogy minden nap tovább kell menned” című fejezetében: „S mert vándor vagy, minden nap tovább kell menned az úton, mely egyetlen célod, tehát lelked és a lelkedben elrejtett isteni tartalom megismerése felé vezet.”

Úgy maradtunk, hogy valamikor ősszel a Fogarasi havasokban túrázunk egyet a természet templomában.

Tisztelettel, és a Királykő szigetének alázattal,

Kacsó Péter

Egy áhítat története (2009. január 6.)

Az iskola lelkésze belép a XII. B-be, hitvallás órát tartani. Lévén, hogy az óra nyolckor kezdődik, s az osztálynak héttől is órája volt, megkérdezi:

- Áhítatot tartottatok?
- Nem – hangzott több felől az őszinte beismerés.
- Ki a szolgálatos? – kérdezi a lelkész.
- Én – áll elő a diák. De még nem kerestem ki a napi Igét.
- Addig énekelünk – mondja a lelkész, és belekezdnek a huszonharmadik zsoltárba.

A szolgálatos, kezében a Bibliával odalép az Ige-beosztás táblázatához, és keresni kezdi az áhítat textusát; az ének befejeztével a betanult módon és szakszerűséggel kezdi:

– Hallgassátok meg Isten Igéjét – és bejelenti a textus locusát – János evangéliuma második részének hatodik versét: „Volt ott hat kőveder a zsidók tisztálkodási rendje szerint, amelyekbe egyenként két vagy három métréta fért.”

– Mondjuk el a Mi Atyánkot! – szól a szolgálatos felhívása az Ige elolvasása után. Az osztály együtt mondja az ÚR imáját.

Amikor az áhítat percei befejeződnek, a lelkész megkérdezi a szolgálatos:

- Honnan nézted ki a napi Igét?
- A beosztásból – jön a válasz.

A lelkész nem érti a történeteket, ugyanis ő szokta elkészíteni az áhítatok beosztását; nem emlékszik arra, hogy János evangéliumából is Igét írt volna elő. Odalép a kifüggesztett beosztáshoz, és olvasni kezdi az aznapi kírását: Jan. 6: 2Tessz 3,5.

Mindenki derültségére kiderül, hogy a diák a január rövidítését (Jan.) nézte János evangéliumának, a 2Tessz rövidítés kettését második fejezetnek,

a napot pedig (6) az elolvasandó versnek. A többi adatot a szolgálatos nagylelkűen elhagyta.

2Tessz 3,5: Az ÚR pedig irányítsa szíveteket az Isten szeretetére és a Krisztus állhatatosságára.

*Bekő István
krónikás*

Tanév
az
adatok
tükrében

Alkalmazottak névsora

Igazgató: Tőkés Zsolt • fizika
Aligazgató: Popa-Ioan Eneida • történelem
Lelkipásztor: Bekő István Márton • református teológia
Bekő Melinda Erzsébet • német
Bokor Tünde • tanítónő
Cseke-Árkosi Károly • fizika
Deák Szidónia • zene
Dénes Henriette • biológia
Fekete Adrienne Sarolta • magyar nyelv és irodalom
Fülöp Dalma • református vallás
Fülöp Gábor • bibliaismeret, egyháztörténet
Győri Izabella • technológia
Kacsó Péter • földrajz
Kassay-Erőss Attila András • testnevelés
Kelemen Ella Emília • román nyelv és irodalom
Kelemen Endre • közgazdaság, filozófia
Kelemen Mária • tanítónő
Kerekes Erzsébet • testnevelés
Koffol Jolán Emese • egyházi könyvelő
Kovács Mária • informatika
Laczkó Imola • kémia
László Zoltán • zene
Lőrincz Edit • rendszergazda, informatika
Lőrincz Mária • román nyelv és irodalom
Major Hajnalka • képzőművészet
Nagy Adél • unitárius vallás
Nagy Eszter • matematika
Nagy Hajnal Otília • római katolikus vallás
Novák Melinda • angol nyelv
Radi Gabriella • angol nyelv
Sándor Judit • magyar nyelv és irodalom
Sata Zenóbia Mária • tanítónő
Szabó Sarolta Ildikó • német nyelv

Szász-Tikos Zoltán • matematika
Szikszai Réka Zsuzsánna • tanítónő
Tamás Zsuzsánna Orsolya • iskolai tanácsadó
Tuzson Zoltán • matematika

Bentlakás

Both Emese-Gizella • nevelőnő
Gáspár Lujza • nevelőnő
Kobori Anna • éjszakai felügyelő
Erőss Anuska • éjszakai felügyelő

Titkárság

Papp Csilla • titkárnő
Buksa Ildikó • tisztviselő
Kerekes Csilla • pénztáros

Gazdasági hivatal

Sándor Klára • könyvelő
Demeter Judith • főkönyvelő
Gál Mózes • gondnok
Elek József • raktárnok

Konyhai alkalmazottak

Balázs Emese • konyhai alkalmazott
Demeter Rozália • konyhai alkalmazott
Horváth Hajnal Gyöngyi • konyhai alkalmazott
Lázár Zsuzsa • konyhai alkalmazott
Vas Tifán Mária • konyhai alkalmazott
Pál Mária-Magdolna • konyhai alkalmazott
Máthé Ibolya • főszakács
Talált Ilonka • főszakács
Dénes Erzsébet Ilona • mosónő

Takarító személyzet

Székely Júliánna • takarító személyzet
Gergely Éva • takarító személyzet

Molnár Anna • takarító személyzet
Székely Tünde • takarító személyzet
László Vilma • takarító személyzet
Szélyes Irma • varrónő

Kapusok, karbantartók

Dénes Gábor • karbantartó
Lázár Dezső • kapus
Péter Dénes • karbantartó

I. osztály*Osztálytanító: Bokor Tünde*

Létszám: 28

Ambrus Krisztina
Ambrus Mónika
Baja Tamás
Bálint Dániel
Bencze Hunor
Blénessy Tamás
Boros Bettina
Crăciun Gabriela
Csomor Ágnes
Feleki Andrea Gabriella
Fodor Nóra
Howson Hannah Laura
Kerekes János
Kovács I. Andrea
Kovács R. Andrea
Kovács Laura
Lőrincz Attila-Csongor
Máté Fanni
Nyisztor István-Attila
Pálfi Márk
Sala Dóra
Sándor Éva
Simó Tamás
Stoica Bettina-Anita
Szabó Aletta Brigitta
Szabó Attila
Szabó Nikoletta
Usier Tamara

II. A osztály*Osztálytanító: Sata Zenóbia*

Létszám: 26

Ágoston Gyopárka
Balázs Csongor
Bodó Henrietta-Mária
Csíki Réka
Gergely Beáta
Gothárd Ágnes
Gudor Hunor
Kerestély Attila-Henrich
Kerestély Enikő-Beatrix
Kovács Kristóf
Kövecsi Tamás
Lőrincz Renáta
Mihály Dávid
Nagy Barbara-Klaudia
Pap László
Papp Zoltán
Pelok Balázs-István
Péter Adrienn
Péter Anita
Sándor Andrea
Ștefan Elena-Magdalena
Szász Szilárd
Szikszai Zsuzsánna
Tókos István
Varga Eszter
Tódor Izabella

II. B osztály*Osztálytanító: Kelemen Mária*

Létszám: 28

Balázs László
Bálint Norbert-László
Barabás Anna
Birtalan Katalin-Noémi
Bíró Imre
Bíró Norbert
Bordás Péter
Dan Bernadett
Dáné Andrea-Timea
Dul Vanda
Floreia Claudia
Gudor Szilárd
Gudor Timea
Hegyi Mátyás
Jakab Zsanett
Kovács Dániel
László Timea
Lázár István-Roland
Lőrincz Anita
Major Henrietta
Máté Linda
Nagy Dóra
Pál Szabolcs
Sándor Harmat
Richárd-István
Solyom Gabriella
Szőcs Máté
Tamás István

III. osztály*Osztálytanító: Szikszai Réka*

Létszám: 27

Balázs Csongor
Bálint Zsolt
Bohár Cinthya
Boér Andráska
Bokor Mariann
Boros Botond
Buzogány Barna
Debreczi Hajnal
Debreczi Tünde
Demény Kinga-Emőke
Farkas Noémi
Horváth Zalán
Jakab Dániel
Kacsó Péter
Kiss Zsigmond-Csaba
Koncz Réka
László Zsolt
Lukács Bálint
Molnár Imre-Csaba
Ozsváth László-Hunor
Pap Boróka
Paraschiv Ștefania
Simó Ágnes-Árvácska
Simó Dávid
Somodi Tamás-Csaba
Vaida Julia
Vass Szabolcs

V. osztály*Osztályfőnök: Sándor Judit*

Létszám: 30

Ádám Szilamér
 Ágoston Emőke
 Bencze Örs
 Dósa Anett-Beáta
 Farkas József
 Ferencz Andrea
 Ferencz Dóra
 Fodor Zsófia
 Gál Ágnes Dóra
 Gellért Orsolya
 Geréb Dávid
 Györke Krisztina
 Harangozó Noémi
 Jakab Zsuzsánna
 Kerestély Réka-Henrietta
 Kénesi Kinga
 Kovács Péter
 Máté Dóra
 Nagy Fanny
 Nagy Melánia-Zsófia
 Öllerer Áron-Viktor
 Sándor Andrea
 Sándor Edina-Andrea
 Szabadi Sarolta
 Szigyártó Sára
 Sztojka Borbála
 Tofalvi Annamária
 Tot Orsolya
 Vécsi Andor
 Zsombori Zita-Bíborka

VI. A osztály*Osztályfőnök: Szász-Tikos Zoltán*

Létszám: 33

Ágoston István
 Bálint Ágnes
 Benczédi Barna
 Benczédi Zsófia
 Bokor Beáta
 Boros Avarka
 Botorok Beáta
 Buzogány Zsuzsánna
 Fazakas Ágnes-Juliánna
 Gál Réka
 Gáspár Tibor
 Géger Gyopár
 Hodgyai Norbert
 Kelemen Kinga-Orsolya
 Jakab Norbert
 Kiss-Ferenczi Sára
 Kovács Attila
 Kovács Réka
 Kozák Attila-Róbert
 Lázár Anita
 Lőrincz Roland-Zsolt
 Moisa Valentin
 Nagy Izabella
 Pap Bencze-Ábel
 Pál Katinka Júlia
 Pelok Benedek-Mihály
 Puskás Artúr-Tibor
 Sárdi Attila-István
 Szikszai Katalin-Orsolya
 Tifán-Péter Zsuzsánna
 Tóth Emőke
 Ujvári György
 Vécsi Timea

VII. osztály*Osztályfőnök: Deák Szidónia*

Létszám: 33

Antal Eszter
 Balog Beáta
 Bálint Zsolt
 Benedek Attila
 Gál Mariann
 Geréb Koppány
 Hadnagy Sándor
 Kassay Gyula-Hunor
 Karácsony Timea-Klaudia
 Kálmán Zsuzsánna
 Kis Német Erika
 Kolumbán-Balázs Zsolt
 Kovács Timea
 Kovács Norbert
 Kovács Norbert
 László Botond-Barna
 László Nándor
 Lőrincz Orsolya-Andrea
 Molnár Tamás
 Nagy Enikő
 Nagy Zsolt
 Paraschiv Florin-Daniel
 Pap Enikő
 Pálffy Ágnes
 Péter Krisztina
 Péter Zalán
 Sándor Előd-Botond
 Simény Zsolt
 Simó Krisztina
 Szabó Bella
 Székely Szilárd – elment az I. félévben
 Thamó Melinda
 Tofalvi Magdolna

VIII. A osztály*Osztályfőnök: Fekete Adrienne Sarolta*

Létszám: 33

Abrán Mónika
 Antal Arnold
 Antal Zoltán
 Bálint Attila
 Bándi Nándor
 Bedő Réka
 Béla Erika
 Bordi Sarolta
 Czintos Beatrix
 Debreci Csaba
 Ferenczy Lajos
 Kenyeres Edina
 Kovács Szabina-Zsuzsanna
 Kubanek Éva
 Lajos József
 László Alpár
 László Noémi
 Lukács Anita-Orsolya
 Magyar László-Zsolt
 Molnár Attila
 Pál Emőke-Anita
 Sándor Mátyás-István
 Simén András-Domokos
 Simó László
 Simó Zsolt
 Sipos Polixénia-Réka
 Szász Arnold
 Szőcs Attila-Szabolcs
 Ülkei Beáta
 Ülkei István Géza
 Ülkei Timea
 Vágási Réka
 Vitályos-Bartalis Réka

IX. A osztály*Osztályfőnök: Kacsó Péter*

Létszám: 28

Albert Botond
 Bálint András
 Bálint Barna-Zoltán
 Bálint Kinga-Éva
 Boldizsár Cecília
 Csomor László-Levente
 Feleki Kincső
 Gagyi Lehel-András
 Jobb Mónika-Amália
 Józsa Attila
 Józsa Lóránd
 Kecseti László
 KenyeresAnett
 Lakatos Bernadette
 László Zoltán
 Lőrincz József
 Lukácsi Előd
 Mag Júlia
 Miklós Ibolya
 Nagy Hanga
 Nemes Károly
 Pál Blanka
 Simó Norbert
 Szakács Szabolcs
 Tamás Emőke
 Tornai Hunor-Csaba
 Tuzson Kamilla-Lilla
 Voicu Szilárd

IX. B osztály*Osztályfőnök: Szabó Sarolta-Ildikó*

Létszám: 30

Antal Klára
 Antonya Ilona
 Balázs Csilla
 Bálint Emőke
 Bedő Attila-Péter
 Béla Melinda
 Bencze Szilárd
 Bokor Szidónia
 Csergő Beáta
 Csiki Szidónia
 Dávid Kinga
 Derzsi-Katona Hilda
 Forgács-Bálint Csenge
 Györfi Beáta
 Kénesi Kinga
 Keszler Melinda
 Kiss Előd
 Nagy Andrea
 Orbán Tamara
 Ozsváth Franciska-Zsófia
 Pál Franciska-Lilla
 Sándor Barna
 Sándor József
 Szász Zsuzsánna
 Székely Noémi-Gyöngyi
 Varga Erika
 Varga Orsolya
 Zólya Imola
 Zólya Zsófia

X. A osztály*Osztályfőnök: Kovács Mária*

Létszám: 28

Bálint Sándor-Botond
 Biró Kinga
 Bokor Kriszta-Réka
 Bunta Bálint-Levente
 Dávid Emőke
 Faluvégi József-Attila
 Fülöp Attila
 Geréb Arnold
 Geréb István
 Jakab Tünde
 Jobb Tamás
 Kacsó István
 Kelemen-Pál Tünde
 Lukács Enikő-Mária
 Lurcza Éva
 Madár Tibor
 Miklós Hajnal
 Mircse Zoltán
 Nagy Renáta
 Némethi Adrienn-Renáta
 Pálfi Tünde
 Sándor Mátyás
 Sándor Szidonia-Mónika
 Sebestyén Szabolcs
 Simma Zsolt
 Szász István
 Szőcs Enikő
 Török Adél

X. B osztály*Osztályfőnök: Kelemen Ella Emília*

Létszám: 30

Adorján Róbert
 Bakk Kinga-Éva
 Balázs Mónika-Dalma
 Bara Szilárd-Sándor
 Boda Enikő
 Dániel Tamás
 Gedő Csenge
 Hodgyai Tímea
 Izsák Orsolya-Katalin
 Károly Ágnes
 Kecseti Mária
 Kolcsár Iringó-Ágnes
 Major Orsolya
 Marosi Vanda
 Máthé Mónika
 Mitra Noémi
 Molnár Ferenc
 Nagy Arnold
 Nagy Réka
 Orbán Zsuzsánna
 Pálfi Emőke
 Patkó Anna
 Reman Réka
 Stan Tímea-Erika
 Szabadi Előd
 Szabó Kriszta-Tünde
 Szegedi Panna
 Toth Edina
 Veres Szilárd
 Zepezsaner Valéria

XI. A osztály*Osztályfőnök: Dénes Henriette*

Létszám: 30

Benczédi Dénes-Zalán
 Bíró József
 Bíró Adél
 Both Róbert
 Deák Attila
 Fancsali Előd
 Fancsali Barna
 Farkas Antal-András
 Fülöp Barna
 Györfi Csaba
 László Arnold
 Máthé Kinga-Bernadett
 Mihály Levente
 Moldován Szabolcs-B.
 Mózes Emőke
 Nagy Dávid
 Pál Róbert
 Pál Kinga-Orsolya
 Pásztor István
 Péter Attila
 Szakács Csilla
 Szatmári Csaba
 Székely Erika-Klementina
 Szélyes Levente
 Tamás Janett
 Téglás Hedviga
 Tódor Attila
 Tornai Izabella-Erzsébet
 Vass Annamária
 Zakor Emőke

XI. B osztály*Osztályfőnök: Lőrincz Mária*

Létszám: 29

Antal Géza
 Barabás Noémi
 Baroti Szerénke
 Biró Andrea
 Császáz Tünde-Emese
 Cseke Andrea
 Csont Krisztina
 Demeter, Előd
 Dénes Artúr
 Duka-Ferencz Kincső-H.
 Ferenczi Boróka
 Kádár Krisztina
 Kakasy Szidónia
 Kiss Gabriella
 Kosztin Tamás
 Kovács Timea
 Madaras Mihály-Attila
 Moisa Júlia
 Nagy Noémi
 Pálfi Andrea
 Pap Szidónia
 Prázsmári Krisztina
 Sebők Éva
 Simó Tamás
 Simon Orsolya
 Szabó Emese
 Szombati Erzsébet
 Varga Zsuzsánna
 Vinczellér Zsuzsánna-Beáta

XII. A osztály*Osztályfőnök: Cseke – Árkosi Károly*

Létszám: 32

Antal Melinda
 Bakó Lajos Tamás
 Berze György
 Bordi László Lehel
 Fazakas Botond
 Forró István-Hunor
 Hegyi S. Árpád
 Kálmán György László
 Kerestély Hunor
 Kovács Emőke
 Kovács Zsuzsánna-Réka
 László Loránd
 Liskovics Kata
 Makai Szende
 Mihályi Renáta
 Miklós Imre
 Mircse Tünde Emőke
 Nagy Hajnal
 Nagy Timea Viola
 Pál Robert
 Papp Tünde
 Sándor Kinga
 Sándor Timea
 Streza Andrea
 Szász István Attila
 Szélyes Enikő
 Szigyártó Réka
 Szigyártó Szilvia Erzsébet
 Szócs Barna
 Szóts Levente
 Tamás Nagy Emőke
 Waum Konrád Hunor

XII. B osztály*Osztályfőnök: Popa Ioan Eneida*

Létszám: 31

Andrási Hanna
 Árus Delinke-Boglárka
 Bálint Ágota
 Bálint Géza
 Bálint György-Szabolcs
 Bencze Xenia
 Biás Izabella
 Fazakas Ferenc-Hunor
 Fazakas László
 Fülöp Ildikó-Gabriella
 Fülöp Szende
 Gellérd Sándor
 Gergely Zsófia
 Györfi Gyöngyike
 Jakab Timea
 Joó Emőke
 Kovács András-Péter
 Kristály László-Zsolt
 László Előd-Emil
 Lukács Tünde
 Mester Éva
 Nagy Ágnes
 Orbán Biborka
 Orbán Levente
 Pál István
 Péter Emőke
 Pinteá-Sándor Hanga
 Simó József
 Szász Előd-Zoltán
 Tarcsafalvi Beáta
 Zsombori Katalin

2009–2010-es tanév

I. osztály

Osztálytanító: Kocs Judith

Létszám: 28

Balázs Kristóf
Barta Barbara
Bordás Tamás
Butu Krisztián
Csavar Zsófia
Dancea Daniel
Farkas Izabella
Farkas Norbert
Gergely Balázs
Gergen Alíz
Györke Zalán
Kacsó Norbert
Kacsó Tamás
Kelemen Kriszta
Kovács Ágnes
László Dániel
László Zsuzsanna
Lukács Lilla
Nagy Alexandra-Beatrix
Nagy Nóra
Orbán Viktor
Siklódi Eszter
Szabó Apor
Szabó Csongor
Szabó Kincső-Orsolya
Tankó Dóra
Tóbiás Hanga
Tóth Ruben-Szabolcs

V. osztály

Osztályfőnök: Kelemen Endre

Létszám: 31

Antal Szabolcs
Baja Zsolt
Bardóczy Beáta
Bálint Tamara
Bobric Henrietta
Deák Huba-Gabriel
Demeter Hunor
Fábián Ágnes-Bettina
Győri Eszter-Abigél
Hegy Emese-Noémi
Jakab Szilárd
Kovács Andrea
Lajos Ágnes
László Zsolt
Lőrincz Barbara-Emőke
Lőrincz Kincső
Major Ágnes
Nagy Boglárka
Nechitá Alexandra
Ozsváth Csongor
Péter Beáta
Sólyom Adrienn
Szabó Fanni-Ágnes
Szabó Lilla-Abigél
Széll Anita
Szőcs Roland-László
Tankó Nóra
Tófalvi Tamás
Tóth Timea
Varga Adrienn
Veszélka Tamás-Dániel

IX. A osztály

Osztályfőnök: Cseke-Árkosi Károly

Létszám: 28

Abrán Mónika
Ágoston Tamás
Bálint Szilárd
Berecki Szilárd István
Bunta Berta-Boglárka
Czintos Beatrix
Fancsali Erika
Fazakas Aletta
Geréb Előd – Zoltán
Kovács Kinga
Kovács Szabina-Zsuzsanna
Lukács Anita-Orsolya
Márton Rajmund
Mihály Ádám
Miklós Norbert
Molnár Szabolcs
Nagy Noémi
Nagy Zsuzsa
Orbán Gyöngyike
Péter Zsuzsanna
Simó László
Szabó Janka
Szász. Kincső – Katalin
Szikszai Sára
Tamás Dalma
Tankó Brigitta
Vágási Réka
Veress Melinda

IX. B osztály

Osztályfőnök: Bereczki-Orbán Zselyke

Létszám: 28

Antal Zoltán
Balázs Andrea
Bándi Nándor
Bándi Szabolcs
Benedek Csilla
Bíró Andrea
Ercsei Zita
Gyerkő Ágota
György Judit
Ilyés Kinga
Jakab Erika
Kovács Beáta
Kubanek Éva
Lajos József
Makkai Csilla-Izabella
Orbán Jácint
Petrás-Antal Róbert
Rémán Kinga
Simén András-Domokos
Simó Alpár
Simó Tamás
Simó Zsolt
Szász Arnold
Szőcs Attila-Szabolcs
Szőcs Kinga
Tófalvi Beáta
Verestóy Kinga
Vitályos-Bartalis Réka

Díjazott ballagók a 2008–2009-es tanévben

XII. A

I. díj – Bordi László

II. díj – Szőcs Barna

III. díj – Waum Konrád, Szász Attila

XII. B

I. díj – Kristály László

II. díj – Lukács Tünde

III. díj – Zsombori Katalin

Hargita megye tanácsának díjazottja: Kristály László (XII. B)

A belvárosi református egyházközség nőszövetségének díja annak a diáknak jár, aki bibliás és keresztyéni példamutató életével kiemelkedik a végzősök közül. A díjat Zsombori Katalin (XII. B) kapta.

Az „egy mosoly az életért” díjat Forró István kapta a XII. A-ból.

Farkas András udvarhelyi vállalkozó alapította a Kis Gergely díjat és a Ravasz László díjat.

A Kis Gergely díjat Kristály László (XII. B) kapta, a legjobb tanulmányi eredményt elért tizenkettedikes.

A Ravasz László díjat átvehette Szőcs Barna (XII. A), a legjobb informatikus.

Tanulmány az egészséges életmódról

*„A gyermeki lélek az a tabula rasa,
amelyre a jövődőt írják fel a tanítók”
Juhász Gyula*

Egy felekezeti iskola szellemisége hatással kellene legyen tanulói életvitelére, mindennapi tevékenységére, viselkedésére és szociális érzékenységére, ami a Baczkamadarasi Kis Gergely Református Gimnázium diákjaink életében nem egyszer megmutatkozott.

Az iskolánk VIII–XII. osztályos diákjai számára készítettünk egy anonim kérdőíves felmérést, melyet az osztályfőnökök és tanárok segítségével lekérdeztünk június hónap folyamán.

A felmérés célja az volt, hogy információt szerezzünk a diákok egészségi állapotának értékeléséről, az egészséges életmódra való törekvésükről, az ételmiszervásárlási szokásaikról, a mindennapi táplálkozásuk és testmozgásukról.

Szerettük volna megtudni, hogyan vélekednek az idős és beteg emberek nehézségeiről, milyen módon lennének hajlandók a segítségnyújtásra, és melyek azok a tényezők, amin változtatni kellene, jelenlegi életükben és szokásaikban, hogy a jövőben egészséges felnőttek lehessenek.

A felmérések eredménye alapján programokat tudunk szervezni, foglalkozásokat tervezni, szórólapokat és kiadványokat készíteni.

A kérdőívet 240 tanuló töltötte ki, melyek 100%-ban felhasználhatóak voltak az SPSS statisztikai program segítségével.

A felmérés feldolgozása

A kérdőívet 99 fiú és 141 lány töltötte ki, 14 és 20 év közöttiek, akik arra a kérdésre, hogy hogyan értékelnéd saját egészségi állapotodat egy 10-es skálán meglepő választ adtak.

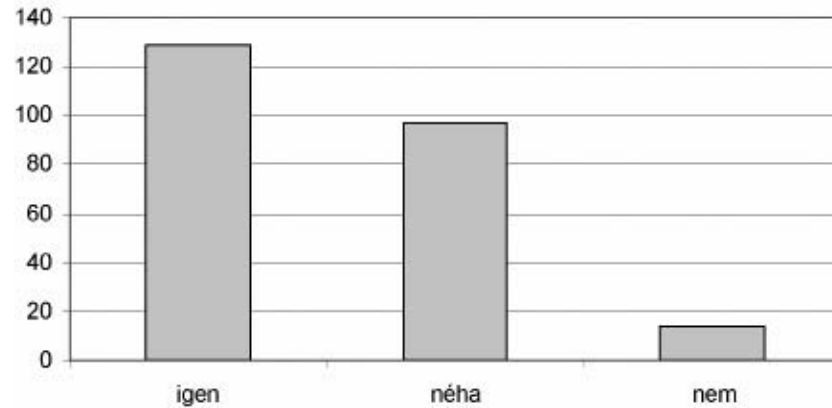
Fiatalkoruk ellenére a diákok csupán 11% érzi teljesen egészségesnek

magát megjelölve a 10-es számot, kilenccel 36%, nyolccal 31% és 14% hessel értékeli az egészséget.

A fennmaradó 8% azon diákok száma, akik valamilyen krónikus, vagy veleszületett betegséggel élnek.

Ha valaki nem érzi magát teljesen egészségesnek, vajon törekszik az egészséges életmódra?

Tudatosan törekszel az egészséges életmódra?

1. Grafikon

A lekérdezett tanulók több mint fele, ahogy a fenti grafikonból is látszik, igyekszik az egészséges életmódra, 90 csak néha és csupán csak 7% az, aki nem törekszik erre.

Ha ritkán is, a diákok is megbetegsznek, ezért rákérdeztünk, honnan szereznek információt a betegségekről, és kihez fordulnak a problémáikkal.

A felmérésből kiderült, hogy a könyvek, folyóiratok olvasása eltörpül az internethasználathoz képest, ahonnan bármilyen területről információt tud szerezni az érdeklődő, de lekérdezett diákjaink 80%-a ha megbetegszik a szülőhöz fordul, aki eldöntheti, hogy van-e szüksége orvosra, vagy elegendő a házi kezelés a gyermekének.

A 18-19 éves diákok, ami jelen esetben 15%, már szülői felügyelet nél-

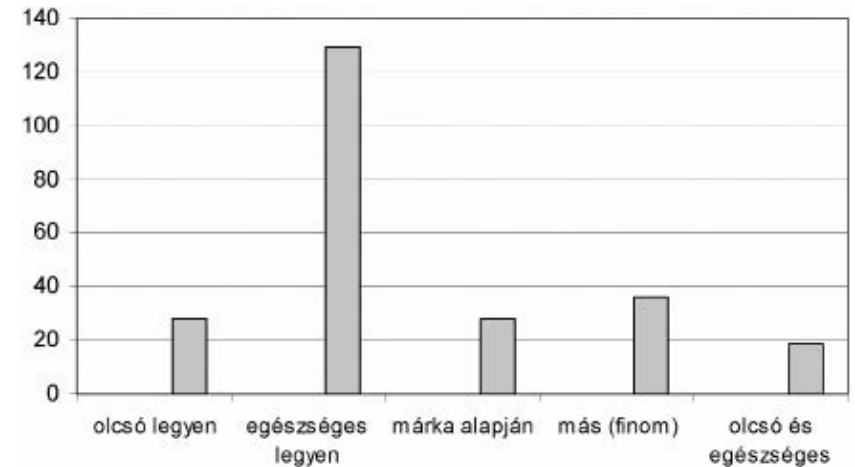
kül elmennek az orvoshoz, de olyan is előfordul, aki a barát-barátnő, tanácsára vásárol és használ gyógyszert.

Az egészséggel szoros összefüggésben áll a táplálkozás és a testmozgás, ezért rákérdeztünk a tanulók étkezési és sportolási szokásaira.

A régi jól bevált tízórai egyre inkább kimegy divatból, és felváltja helyét a zsebpénz, mire a diák az iskolába menet megvásárolhatja a kedvére való enni- és innivalót.

A lekérdezettek 40% naponta a szülők által vásárolt élelmiszerből csomagol tízórait, míg a 60% maga választja ki.

A kérdőív segítségével felmérhettük, hogy mi alapján vásárolják az élelmiszert a diákok, ez látható az alábbi grafikonból:

2. Grafikon

A 240 lekérdezett diákból 130 figyel arra, hogy az általa vásárolt élelmiszer egészséges legyen, 20 diák arra is figyel, hogy az egészséges élelmiszer egyszerre olcsó is legyen.

38 diák inkább a finom élelmiszereket részesíti előnyben, 30-30 tanuló az olcsó élelmiszerekből, vagy a márka alapján vásárol.

Kíváncsiak voltunk, melyek azok az élelmiszerek, és üdítőitalok, amiket nagy előszeretettel vásárolnak és fogyasztanak a diákjaink, ezért rákér-

deztünk és megtudtuk, hogy a 240 diákból 138 naponta fogyaszt édességet, 95 viszont hetente vásárol chipset, hot dogot és hamburgert.

A 240 lekérdezett diákból 160 naponta fogyaszt tejterméket, 150 gyümölcsöt, és 110 zöldséget. 90 és 110 körüli diák fogyaszt hetente főzelékféléket, gabonaféléket, zöldséget és gyümölcsöt, de sajnos olyanok is vannak, akik nagyon ritkán fogyasztanak hasonlókat.

Az üdítőitalokkal kapcsolatban 204 tanuló az ásványvizet fogyaszt naponta, 113 hetente fogyaszt szénsavas üdítőt, míg az energiákkal kapcsolatban 77% soha, 21% csak néha és csupán 4 tanuló fogyasztja naponta.

A tízóraipénzt megspórolva vagy a hétfélig szórakozásra a szülőktől kapott pénzt a diákok a következő leosztás szerint költik és fogyasztják el:

	Alkohol	Drog	Gyógyszer	Cigaretta
Naponta	1		12	17
Hetente	25		12	14
Havonta	44		27	6
Ritkán	119	5	179	38
Soha	51	235	10	165

1. Táblázat

Iskolánk 240 lekérdezett diákjából 17 naponta cigarettázik, 14 csak hetente, 38 csak ritkán, de a statisztikai adatok alapján, a hetente és ritkán cigarettázókból alakulnak át a naponta cigarettázók.

A felmérés alapján a tanulók 10% hétfélig alkoholfogyasztó, a 18% havonta fogyaszt alkoholt, amikre legtöbbször bulik alkalmával kerül sor, 49,5% ritkán, míg csupán csak 51 diák nem fogyaszt sosem alkoholt.

Az egészséges életmód másik fontos tényezője a testmozgás, ezzel kapcsolatban, a kérdőívben az iskolai tevékenységen kívül több sportolási lehetőség volt bejelölhető, de diákjaink 70% napi testmozgásként a sétát nevezte meg, ami az otthon és az iskolába vezető út megtételét jelenti. A naponta biciklizők, focizók, szaladók száma nagyon eltöri a sétálókkal szemben,

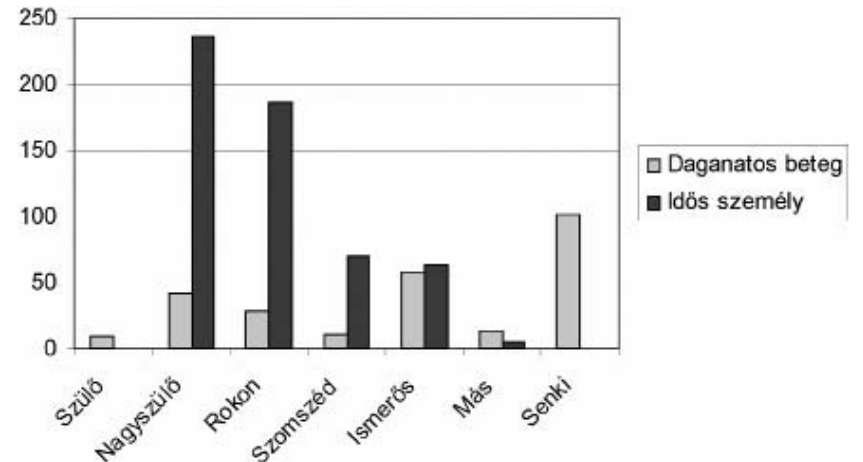
és természetesen olyan diák is van, aki nem sportol semmit és még csak a sétát sem veszi igénybe iskolába menet.

A heti testmozgás terén 35% a szaladást, 25% a biciklizést, 15-15% a foci és a más sportokat jelölte be.

A kérdőív másik témája a diákok szociális érzékenysége és segítőkészsége, amire már nem egyszer volt példa.

Az idős személyekkel kapcsolatban a tanulók 98% a nagyszülőt, 75% rokonokat jelöltek meg.

A daganatos betegekkel kapcsolatban a válasz 100 diáktól volt az, hogy senkit nem ismernek, de sajnálattal láthatjuk, hogy felénél több diák ismer daganatos beteg személyt, aki esetenként a szülő, nagyszülő, rokon vagy ismerős.

3. Grafikon

A kérdőív két fontos kérdése a felnőtteket és szülőket is érintő kérdése: „Szerinted mi az idősök legnagyobb gondja?” és „Ki kell segítsen, támogatást nyújtson a beteg idős személynek?”. Az adott válaszok összesítésével a következő eredményt kaptuk.

A diákok nagy része nem is annyira a pénzhányt tartja az idősök legnagyobb gondjának, mint a betegséget és a magányt, szerintük a segítséget, a támogatást elsősorban a család kell, biztosítsa.

A 141 lányból 84 a család feladatának tartja az idős és beteg személyek segítségét és gondozását, míg a 99 fiúból 56 gondolják ugyanezt. 41 lány és 23 fiú úgy gondolja, hogy a betegek, idősek problémáit közösen kellene megoldani a családnak a nyugdíjaskluboknak, az önkormányzat és az alapítványoknak

Az idősek és a betegek gondozásával kapcsolatban a legmeghatározóbb példát maga a család szolgáltatja, a gyermeknek, ahol elsősorban láthatja, hogy mi lesz idővel neki is a feladata.

A 240 lekérdezett diákból aránylag kevesen vannak, akik semmi tevékenységet nem vállalnak fel, a környezetükben élő idős és daganatos betegek megsegítésére. A nagytöbbség, ha nem is naponta, de hetente meglátogatná őket, besegítené a mindennapi házi tevékenységekbe, bevásárlásba.

Az utolsó kérdésre „mit változtatnál meg jelenlegi életedben, hogy egészségesebben élhess a jövőben” érdekes válaszok születtek, aki cigarettázik, vagy alkoholt fogyaszt, az leszokna, a nagytöbbség egészséges ételeket fogyasztana, és rendszeresen sportolna, van, aki kevesebbet nézne televíziót, és több időt töltene a szabadban.

A stresszes körülmények javítása érdekében akad olyan tanuló, aki a tananyagot és az iskolai tanítást rövidítené meg vagy megváltoztatná a használt módszereket, de van olyan tanuló is, aki semmit nem változtatna.

A kérdőíves felmérés feldolgozásának az a konzekvenciája, hogy szükség van, és nagyon fontos lenne a tanulók felvilágosítása az egészségre káros hatásokról, jó példát mutatni az embertársi kapcsolatok kialakítása, a másság elfogadása és a segítőkézség területén.

Készítette: Pap Csilla, a református kollégium titkárnője

Tartalom

Óda az iskolához	5
„Négy Év Udvarhelyen”	6
A Kollégium története	9
Tanévnyitó és Szigethy Béla tornaterem átadása	11
Ravasz László emléktábla avatása	15
Sólyom László látogatása	17
Maturandusz 2009	22
Diákpresbitériumok tanácskozása	25
Székelyudvarhelyi Diákpresbitérium	28
Egyházkerületi vizitáció	29
Ötszáz éve született Kálvin János	31
„Krisztus a jövő, kövessük együtt Őt!”	33
Tanév a beszámolók tükrében	35
Jelentés a 2008–2009-es tanévről	37
Lelkipásztori beszámoló	39
Az I. osztály beszámolója	43
II. A osztály	46
Másodikba léptünk. II. B osztály	49
III. osztály	52
Így indult az V. osztály	55
VI. osztály	57
VII. osztály	61

VIII. osztály	63
IX. A osztály	66
IX. B osztály	69
X. A osztály	73
X. B osztály	75
XI. A osztály	79
XI. B osztály	81
Az eltelt évek margójára. XII. A osztály	84
XII. B osztály	87
A bentlakás	90
A kórus	92
Matematikában is vannak jó eredményeink!	96
Táncos lábú apróságok	101
Padlás Filmklub	103
Sulibörze	104
Királykő-magashegyi túra 2009	107
Egy áhítat története	110
Tanév az adatok tükrében	113
Alkalmazottak névsora	115
Díjazott ballagók a 2008–2009-es tanévben	128
Tanulmány az egészséges életmódról	129

Jegyzet helye

Elérhetőség:

Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium

Székelyudvarhely, Márton Áron tér 2.

Telefon: 0040-266-219 766

E-mail: refkol@refkol.ro

Honlap: www.refkol.ro

Igazgató: Tőkés Zsolt

Lelkipásztor: Bekő István

A kollégium 110 férőhelyes bentlakásában
csoportok elszállásolását vállaljuk.

Étkeztést a kollégium étkezdéje biztosít.